VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ TƯ
27.11. 2024 (27.10 Giáp Thìn)
Số 143 (4120)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI):

Đáp ứng những vấn đề "nóng" đang đặt ra từ thực tiễn

[8]

CHO Ý KIẾN VỀ LUẬT QUẢNG CÁO (SỬA ĐỔI, BỔ SUNG):

Bộ VHTTDL sẽ tiếp thu tối đa các ý kiến góp ý

[3]

Để văn hóa vững bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

[6]

NHỮNG GIÁ TRỊ TRÂN QUÝ TRONG CUỐN SÁCH CỦA CỐ TỔNG BÍ THƯ NGUYỄN PHÚ TRỌNG:

Lan tỏa tri thức về xây dựng và phát triển văn hóa Việt Nam

[10]

SÁNG NAY QUỐC HỘI BIỂU QUYẾT THÔNG QUA CHỦ TRƯƠNG ĐẦU TƯ CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA GIAI ĐOẠN 2025-2035:

Tâm huyết của Đảng, Nhà nước và nhân dân

(VH). Mục tiêu của Chương trình không chỉ đầu tư về tài chính mà còn thể hiện tâm huyết, quyết tâm của Đảng, Nhà nước và toàn thể nhân dân vào việc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc...

[9]

Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa sẽ là cú hích rất lớn trong việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa của các dân tộc
Ảnh: TR.HUẤN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Đừng xem là chuyện nhỏ

● **LÂM SƠN**

Chuyện nhà vệ sinh công cộng tại những đô thị, điểm du lịch, công viên... đáp ứng yêu cầu sạch, đẹp có còn là chuyện nhỏ? Tùy vào suy nghĩ của mỗi người sẽ đưa ra câu trả lời khác nhau, nhưng cần biết là, từ năm 2013, Liên Hợp Quốc đã lấy ngày 19.11 hằng năm là ngày Nhà vệ sinh thế giới. Năm nay, ngày Nhà vệ sinh thế giới chuyển đi ba thông điệp chính: Nhà vệ sinh là nơi bình yên; Nhà vệ sinh là nơi bảo vệ sức khỏe và Nhà vệ sinh là nền tảng cho tiến bộ xã hội. Như vậy, nhà vệ sinh công cộng không còn phải là chuyện nhỏ, không đáng phải quan tâm nữa.

(Xem tiếp trang 2)

LÝ LUẬN, PHÊ BÌNH VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT:

Cần đổi mới để đồng hành cùng sáng tác

[11]

NHÀ VỆ SINH CÔNG CỘNG Ở NHỮNG QUẬN NỘI THÀNH HÀ NỘI:

Thà... "nín nhịn" còn hơn

[4]

"Tăng tốc" cho chiến dịch

[14]

Kế hoạch xét tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh, Giải thưởng Nhà nước về khoa học và công nghệ đợt 7

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy vừa ký Quyết định số 3574/QĐ-BVHTTDL về việc ban hành Kế hoạch xét tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh, Giải thưởng Nhà nước về khoa học và công nghệ đợt 7. Kế hoạch được ban hành và triển khai nhằm xét chọn những công trình khoa học và công nghệ đặc biệt xuất sắc, xuất sắc; công trình có giá trị cao về khoa học, công nghệ; công trình có tác dụng lớn phục vụ sự nghiệp cách mạng, có ảnh hưởng rộng lớn và lâu dài trong đời sống nhân dân của Bộ VHTTDL để trình Hội đồng cấp Nhà nước xét trình Thủ tướng Chính phủ xem xét; trình Chủ tịch nước tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh, Giải thưởng Nhà nước về khoa học và công nghệ đợt 7.

Theo Kế hoạch, Hội đồng cấp cơ sở tiếp nhận hồ sơ đề nghị xét tặng Giải thưởng từ ngày 1.10.2025 và hoàn thành công tác xét tặng Giải thưởng và gửi hồ sơ lên Hội đồng cấp Bộ trước ngày 31.12.2025. Hội đồng cấp Bộ triển khai công tác xét tặng Giải thưởng theo trình tự, thủ tục hồ sơ quy định tại Điều 18 Nghị định số 18/2024/NĐ-CP và hoàn thành trước ngày 15.4.2026; Đăng trên Cổng Thông tin điện tử của Bộ kết quả xét tặng Giải thưởng của Hội đồng cấp Bộ trong thời gian 10 ngày theo quy định; Hoàn thiện hồ sơ trình Hội đồng cấp Nhà nước trước ngày 3.5.2026.

L.S

Hà Nội công bố ba điểm du lịch và khai trương tuyến tàu điện số 6

Đại diện Sở Du lịch Hà Nội cho biết, ngày 29.11 tới, tại không gian tuyến phố ẩm thực 2 của Hà Nội (Đảo Ngọc Ngũ Xã, phường Trúc Bạch) sẽ diễn ra lễ khai mạc chương trình quảng bá sản phẩm du lịch "Đêm Hà Nội 2024" và công bố quyết định công nhận ba điểm du lịch: Di tích quốc gia đặc biệt đền Quán Thánh, đền Voi Phục và Đảo Ngọc - Trúc Bạch, quận Ba Đình. Cùng thời điểm đó, dự án tuyến tàu điện số 6 - Bảo tàng đường phố Hà Nội sẽ chính thức khai trương.

Chương trình có chủ đề "Đêm Trúc Bạch" sẽ diễn ra ở sân khấu ngoài trời thuộc tuyến phố ẩm thực Đảo Ngọc Ngũ Xã do UBND TP Hà Nội chỉ trì, phối hợp với Sở Du lịch và UBND quận Ba Đình tổ chức; được phát trực tiếp qua các nền tảng mạng xã hội: Fanpage của Sở Du lịch, kênh Youtube của Sở Du lịch, Fanpage UBND quận Ba Đình. Chương trình hứa hẹn mang đến hành trình trải nghiệm thú vị với nguồn cảm hứng từ thời bao cấp, tái hiện đời sống hằng ngày của người dân trong giai đoạn lịch sử này. Lần đầu tiên tại Hà Nội, toàn bộ không gian sự kiện sẽ được thiết lập như một phim trường với bối cảnh là một khu phố cổ Hà Nội với các toa tàu điện, các cửa hàng bách hóa… gợi nhớ cho người dân Thủ đô và du khách về ký ức của "thời bao cấp" - một trong những thời kỳ đặc biệt của đất nước...

Đáng chú ý, tuyến tàu điện số 6 - Bảo tàng đường phố Hà Nội chính thức khai trương dịp này, người dân và du khách có thể trải nghiệm tương tác cộng đồng theo các chủ đề khác nhau trên bốn toa xe thuộc tuyến tàu điện số 6. Chương trình "Hòa điệu Văn hóa" nhằm tạo ra hành trình ấn tượng, kết nối du khách với bề dày lịch sử và văn hóa truyền thống của vùng đất kinh kỳ.

V.D

Hội hoa Xuân TP.HCM diễn ra từ ngày 25.1.2025

Năm 2025, Hội hoa Xuân TP Hồ Chí Minh Tết Ất Tỵ sẽ chính thức khai mạc từ ngày 25.1.2025 (tức 26 tháng Chạp năm Giáp Thìn) và kéo dài đến hết ngày 2.2.2025 (tức Mùng 5 tháng Giêng năm Ất Tỵ), tại Công viên Tao Đàn, quận 1.

Ngày 26.11, Công ty TNHH Một thành viên Công viên Cây xanh TP.HCM cho biết, đơn vị vừa có kế hoạch tổ chức Hội hoa Xuân TP.HCM Tết Ất Tỵ năm 2025. Đây là một trong những sự kiện lễ hội tiêu biểu của thành phố, mang đậm nét văn hóa đặc sắc của người dân mỗi dịp Xuân về. Đồng thời, Hội hoa Xuân cũng là dịp giao lưu giữa các nghệ nhân, nhà vườn trong và ngoài nước qua các tác phẩm nghệ thuật độc đáo, kỳ hoa dị thảo, sinh vật cảnh lạ từ khắp mọi miền đất nước. Hội hoa Xuân TP.HCM lần thứ 45 năm nay có nhiều điểm mới về thiết kế, sáng tạo, sử dụng vật liệu thân thiện với thiên nhiên, tạo điểm nhấn riêng biệt với các tiểu cảnh muôn ngàn hoa khoe sắc. Các khu trưng bày hiện vật thuộc các bộ môn như hoa mai, hoa lan, hoa sứ, hoa ôn đới, hoa kiểng, kiểng lá, kiểng có trái cây quý hiếm, kiểng cổ - bonsai, tiểu cảnh - non bộ... Đây là những khu vực quy tụ tất cả các tác phẩm tinh hoa do các nghệ nhân trong cả nước ngày đêm chăm chút tỉ mỉ, khéo léo thực hiện để phục vụ du khách đến tham quan và thưởng lãm.

Ngoài ra, Hội hoa Xuân năm nay còn có các chương trình lễ hội mang đậm nét văn hóa nghệ thuật như: Biểu diễn lân sư rồng, ca múa nhạc tạp kỹ, xiếc, ảo thuật, khu quà lưu niệm và không gian ẩm thực... Các khu vực trò chơi dân gian, sân chơi vẽ tranh phục vụ các bé thiếu nhi đến vui chơi thỏa thích.

P.V

Đừng xem...

(Tiếp theo trang 1)

Trong số này, chúng tôi trở lại vấn đề nhà vệ sinh công cộng ở những quận nội thành trên địa bàn Hà Nội với tựa: Thà..."nín nhịn" còn hơn *nhằm tiếp tục gióng lên cái thực trạng vốn đầy ám ảnh của người dân và du khách.*

Có một thực tế mà người viết chú ý là, ở những khu, tuyến điểm du lịch nằm ở một số địa bàn trung tâm Hà Nội, nhà vệ sinh công cộng được cơ quan, đơn vị chức năng quan tâm với yêu cầu phải đảm bảo vệ sinh, đảm bảo văn minh, an toàn, đồng thời phải xem đó như một phần của thước đo "sự hài lòng" của du khách thập phương. Chính vì thế, những nhà vệ sinh công cộng đặt tại các khu, điểm, tuyến có đông khách du lịch qua lại từng bước được cải thiện từ hình dáng bên ngoài cho đến nội thất bên trong, phần nào đó được gọi "Nhà vệ sinh là nơi bình yên".

Nhưng nếu chỉ "khu trú" ở những điểm như vậy, chỉ mới quan tâm tại một số nơi đông khách du lịch qua lại thì liệu đã hợp lý và đảm bảo cho "nền tảng cho tiến bộ xã hội". Thực tế nhỡn tiền cho thấy, nhiều nhà vệ sinh công cộng ở trong khu công viên cho đến trên vỉa hè của những tuyến đường, phố đông đúc người, phương tiện đều không được đơn vị quản lý vận hành, bảo trì, dọn dẹp dành sự quan tâm, chú ý cao. Nói cách khác họ xem như là đồ "công cộng". Vì thế, có nơi bị quán cóc bủa vây. Có nơi bị xe vệ sinh "rào chắn". Nhiều nhà vệ sinh công cộng ở trong tình trạng khóa chặt cửa với lý do không để cho bọn hút chích có cơ hội làm bừa. Rồi tình trạng xuống cấp như cửa nhà vệ sinh bị hỏng hóc; thiết bị ở bên trong bỗng dưng mất đi; mùi hôi thối bủa vây không thể nào chịu nổi. Thậm chí người ta còn tận dụng nhà vệ sinh công cộng để cất giấu đồ đạc.

Với thực trạng như thế, thử hỏi có ai dám bước vào nhà vệ sinh công cộng để giải quyết nhu cầu cá nhân, mặc dù lúc đó đã rất chi bí bách? Chắc rằng ít ai dám bước qua "cánh cửa" hôi mù, xuống cấp ấy, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em gái. Còn những ai can đảm bước vào thì "một đi không dám trở lại".

Trước những thực tế rất nhức mắt đó, cơ quan chức năng và đơn vị liên quan có trách nhiệm của Hà Nội cần tiến hành kiểm tra, đánh giá và có giải pháp khắc phục, nâng cấp để nhà vệ sinh công cộng ở Hà Nội thật sự là nơi an toàn, bình yên, và là nơi bảo vệ sức khỏe, để đáp ứng phần nào sự đòi hỏi chung của nhu cầu xã hội theo hướng: "Vệ sinh là quyền con người. Quyền này bảo vệ phẩm giá cho tất cả mọi người và đặc biệt có ảnh hưởng tích cực đến cuộc sống của phụ nữ và trẻ em gái. Đầu tư vào nhà vệ sinh và quản lý hiệu quả là nền tảng cho một thế giới công bằng và hòa bình hơn". ■

Thông tư quy định về định mức kinh tế - kỹ thuật dịch vụ sưu tầm, bảo quản và phát huy giá trị tài liệu cổ, quý hiếm

Bộ VHTTDL vừa ban hành Thông tư số 12/TT-BVHTTDL quy định về định mức kinh tế - kỹ thuật dịch vụ sưu tầm, bảo quản và phát huy giá trị tài liệu cổ, quý hiếm, bộ sưu tập tài liệu có giá trị đặc biệt về lịch sử, văn hóa, khoa học. Thông tư gồm 8 Điều quy định về định mức kinh tế - kỹ thuật dịch vụ sưu tầm, bảo quản và phát huy giá trị tài liệu cổ, quý hiếm, bộ sưu tập tài liệu có giá trị đặc biệt về lịch sử, văn hóa, khoa học trong hoạt động thư viện có sử dụng ngân sách nhà nước.

Theo đó, đối tượng áp dụng Thông tư, gồm: Thư viện công lập quy định tại điểm a khoản 2 Điều 9 Luật Thư viện sử dụng ngân sách nhà nước để cung cấp dịch vụ sưu tầm, bảo quản và phát huy giá trị tài liệu đặc biệt theo quy trình nghiệp vụ thư viện; Các cơ quan, tổ chức khác sử dụng ngân sách nhà nước để cung cấp dịch vụ sự nghiệp công theo quy định; Cơ quan, tổ chức, cá nhân quản lý hoặc liên quan đến việc triển khai cung cấp dịch vụ sự nghiệp công sử dụng ngân sách nhà nước; Khuyến khích thư viện, cơ quan, tổ chức ngoài công lập triển khai cung cấp dịch vụ sự nghiệp công không sử dụng ngân sách nhà nước áp dụng định mức kinh tế - kỹ thuật tại Thông tư này...

Thông tư quy định về định mức kinh tế - kỹ thuật dịch vụ sưu tầm, bảo quản và phát huy giá trị tài liệu cổ, quý hiếm, bộ sưu tập tài liệu có giá trị đặc biệt về lịch sử, văn hóa, khoa học có hiệu lực thi hành kể từ ngày 5.1.2025.

T.SƯƠNG

Nam thanh niên 18 tuổi hiến tạng cứu sống bảy người khác

Nam sinh 18 tuổi ở tỉnh An Giang bị tai nạn giao thông chấn thương sọ não, bác sĩ Bệnh viện Thống Nhất xác định chết não, gia đình hiến mô tạng ghép cho bảy người ở Hà Nội, TP.HCM và Huế. Đặc biệt, lá gan của người hiến được tách đôi để ghép cho hai người bệnh ở Hà Nội và TP.HCM. Đây cũng là lần đầu tiên, Bệnh viện Thống Nhất TP.HCM vận động thành công một trường hợp hiến tạng sau khi chết não.

Thông tin về ca hiến tạng đặc biệt này, PGS. TS,BS Lê Đình Thanh, Giám đốc Bệnh viện Thống Nhất cho biết, ngày 17.11, bệnh viện tiếp nhận nam thanh niên tên N.P.K., 18 tuổi, ngụ tại tỉnh An Giang, vào cấp cứu do bị chấn thương sọ não rất nặng, dập não, tụ máu màng cứng, hôn mê sâu. Dù đã được các bác sĩ Bệnh viện Thống Nhất tích cực cấp cứu nhưng bốn ngày sau, nam thanh niên rơi vào tình trạng chết não tiềm năng. Chi hội vận động hiến ghép mô tạng của Bệnh viện Thống Nhất đã gặp gỡ gia đình vận động hiến tạng. Sau khi được giải thích kỹ, người thân của nam thanh niên đã đồng ý.

Bệnh viện Thống Nhất liên hệ Trung tâm điều phối ghép tạng quốc gia thành lập hội đồng đánh giá tình trạng chết não. Sau ba lần hội chẩn, Hội đồng đánh giá bệnh nhân đã chết não hoàn toàn, các bác sĩ Bệnh viện Thống Nhất phối hợp cùng chuyên gia Trung tâm điều phối ghép tạng quốc gia, Bệnh viện Chợ Rẫy, Bệnh viện Việt Đức, Bệnh viện Trung ương Huế, Bệnh viện Đại học Y dược TP.HCM phẫu thuật lấy tạng ngày 24.11. Ca phẫu thuật thành công, 7 đơn vị tạng đã được vận chuyển nhanh chóng đến các bệnh viện để ghép cho 7 người nhận, bao gồm: 2 quả thận ghép cho 2 bệnh nhân tại Bệnh viện Thống Nhất, một quả tim và một phần gan ghép cho 2 bệnh nhân tại Bệnh viện Việt Đức của Hà Nội, một phần gan được ghép cho bệnh nhân tại Bệnh viện Đại học Y dược TP.HCM, 2 giác mạc được ghép cho 2 bệnh nhân tại Bệnh viện Trung ương Huế.

P.V

CHO Ý KIẾN VỀ LUẬT QUẢNG CÁO (SỬA ĐỔI, BỔ SUNG):

Bộ VHTTDL sẽ tiếp thu tối đa các ý kiến góp ý

● THU SÂM; ảnh: XUÂN TRẦN

Phát biểu tại phiên thảo luận của Quốc hội về dự án luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh cho biết, đa số đại biểu Quốc hội đánh giá cao tinh thần trách nhiệm của cơ quan soạn thảo, cơ quan chủ trì thẩm tra dự án luật, kịp thời có báo cáo giải trình, tiếp thu ý kiến thảo luận tại tổ của các đại biểu Quốc hội ngay trong kỳ họp thứ 8 này.

Toàn cảnh phiên họp

Phó Chủ tịch Quốc hội cũng nhấn mạnh, các ý kiến đại biểu Quốc hội phát biểu tâm huyết, trách nhiệm, đi thẳng vào vấn đề với tinh thần trách nhiệm cao, làm cơ sở hoàn thiện dự thảo luật cả về nội dung và kỹ thuật lập pháp. Các ý kiến phát biểu cơ bản tán thành, thống nhất về sự cần thiết sửa đổi một số điều của Luật Quảng cáo và bày tỏ kỳ vọng luật sẽ được sửa đổi, bổ sung với quan điểm và cách thức quản lý mới nhằm góp phần thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng về phát triển công nghiệp văn hóa, khắc phục những tồn tại, hạn chế của Luật Quảng cáo hiện hành.

Thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng về phát triển công nghiệp văn hóa

Chiều 25.11, tại phiên thảo luận về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo, đại biểu Đặng Thị Bảo Trinh (Quảng Nam) cho rằng, Luật Quảng cáo năm 2012 có nhiều nội dung quy định chặt chẽ về quảng cáo trên truyền hình. Tuy nhiên, thực tế cho thấy nhiều quảng cáo xuất hiện với tần suất quá nhiều và đôi khi phát tại khung giờ không phù hợp trên truyền hình, ngôn ngữ có khi gây hiểu nhầm, tạo ra hiệu ứng ngược. Trong khi đó, một số nội dung quy định vẫn mang tính chung chung như cấm quảng cáo sản phẩm trái với văn hóa mà chưa quy định rõ, cụ thể thế nào được gọi là trái với văn hóa, đạo đức, thuần phong mỹ tục Việt Nam, gây ra nhiều cách hiểu khác nhau, chưa định hướng cho truyền hình thực hiện hoạt động quảng cáo hiệu quả.

"Do đó, tôi đề nghị luật sửa đổi, bổ sung lần này phải có quy định hoặc giao Chính phủ hướng dẫn, thống nhất định nghĩa trái với truyền thống lịch sử văn hóa, đạo đức, thuần phong mỹ tục Việt Nam là như thế nào", đại biểu Trinh đề nghị.

Đại biểu Dương Tấn Quân (Bà Rịa - Vũng Tàu) cũng đánh giá cao cơ quan soạn thảo và cơ quan chủ trì thẩm tra đã tích cực nghiên cứu, tiếp thu tối đa các ý kiến góp ý của các đại biểu Quốc hội. "Tại phiên họp tổ ngày 8.11, Báo cáo tiếp thu, giải trình của Bộ VHTTDL rất công phu, chi tiết và tôi đồng tình với nhiều nội dung trong báo cáo", ông cho biết. Thống nhất với sự cần thiết sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo, đại biểu Trần Thị Thanh Hương (An Giang) cho rằng đây là những vấn đề rất thiết thực nhằm khắc phục những tồn tại, hạn chế, bất cập, góp phần xây dựng thị trường quảng cáo Việt Nam phát triển vì lợi ích chung của toàn xã hội.

Đừng đưa giải pháp "tăng ga" trong khi "đoàn tầu" đang thiếu khách

Đại biểu Chamaléa Thị Thủy (Ninh Thuận) cũng nêu, hiện nay hoạt động quảng cáo hoặc những nội dung có thông điệp quảng cáo được đăng tải trên môi trường mạng theo dạng bài viết, video trên trang cá nhân hay Facebook, Zalo, Tiktok rất đa dạng, có nhiều thông tin chưa được kiểm chứng nhưng được lan truyền rộng rãi, công khai. Ví như trào lưu uống nước kiềm để chữa bách bệnh, thải độc ruột, thải độc đại tràng bằng cà phê, thần thánh hóa gạo lứt, nước tương có thể chữa bệnh ung thư, các bài thuốc, phương thuốc bí truyền, các thực phẩm giảm cân thần tốc, thực phẩm phòng ngừa đột quỵ, ung thư... Đại biểu này đề nghị cần làm rõ trách nhiệm chính trong việc quản lý nhà nước trong dự thảo luật.

Đại biểu Phan Thị Mỹ Dung (Long An) nêu thực tế, hiện nay, chúng ta đang kiểm soát rất chặt chẽ về quảng cáo trên truyền hình, trên báo chí nhưng trên mạng xã hội còn lỏng lẻo do thiếu hành lang pháp lý cũng như sự đa dạng, phức tạp, khó quản lý của hoạt động trên môi trường mạng như báo cáo tổng kết đã nêu, bao gồm cả quảng cáo và mua bán. Hiện nay không chỉ ở nhu cầu giải trí mà còn ở các hoạt động như mua sắm, khám, chữa bệnh, làm đẹp. Nhiều người thông qua mạng xã hội hoặc các trang web, các ứng dụng tiện ích, do đó đây sẽ là môi trường quảng cáo nhanh chóng, hiệu quả. Nếu thiếu cơ chế kiểm soát, phát hiện, xử lý, thông qua thì chúng ta sẽ không đạt được mục tiêu phòng ngừa, ngăn chặn, răn đe hoạt động quảng cáo có vi phạm trên môi trường mạng, lúc đó chúng ta cũng không làm tốt được trách nhiệm bảo vệ người tiêu dùng trên môi trường mạng.

Phát biểu tranh luận, đại biểu Đỗ Chí Nghĩa (Phú Yên) đề cập đến các quy định về việc quảng cáo trên báo in. "Các đại biểu nêu ý kiến cho rằng việc nới diện tích quảng cáo trên báo in chính là giúp cho báo chí thực hiện tốt hơn cơ chế tự chủ tài chính và tốt hơn trong hoạt động hiện nay của mình. Tuy nhiên, xin trao đổi lại rằng hiện nay các cơ quan báo chí khó khăn không phải là vì thiếu diện tích quảng cáo mà khó nhất là thiếu quảng cáo. Các doanh nghiệp, các nhà quảng cáo họ có nhiều lựa chọn khác nữa và hiệu quả hơn báo in. Bây giờ việc "các đoàn tàu đang thiếu khách" thì giải pháp chúng ta đưa ra lại là "tăng thêm toa tàu". Vấn đề chính là phải thúc đẩy thêm khách đi tàu, nhưng chúng ta thấy thị trường có thể biến động, có thể sau này quảng cáo lại tăng lên thì sao. Tôi rất ủng hộ phương thức nên giao cho các cơ quan báo chí được tự chủ diện tích quảng cáo", đại biểu Nghĩa nói.

Giải đáp về vấn đề này, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng cho biết, Bộ sẽ làm việc với Bộ TT&TT và các cơ quan báo chí lớn, đồng thời tiếp thu ý kiến của các đại biểu Quốc hội để nghiên cứu các nội dung liên quan nhằm đảm bảo quyền lợi của các cơ quan báo chí và không ảnh hưởng đến lợi ích của người tiêu dùng. Còn về quảng cáo trên mạng, Bộ trưởng cho biết, cơ quan soạn thảo đã thiết kế riêng một điều và mong các đại biểu soát và góp ý để cơ quan soạn thảo tiếp thu. Bộ trưởng cũng cho biết, cơ quan chủ trì soạn thảo sẽ nghiên cứu, tiếp thu tối đa các ý kiến hợp lý, không để ý kiến nào không được nghiên cứu, tiếp thu, tiếp tục hoàn thiện và đảm bảo chất lượng của dự thảo luật để Quốc hội xem xét, thông qua tại kỳ họp tới. ■

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng phát biểu tiếp thu, giải trình ý kiến các đại biểu Quốc hội

Phát biểu giải trình tại phiên thảo luận, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, cơ quan chủ trì soạn thảo sẽ nghiên cứu, tiếp thu tối đa các ý kiến. Khẳng định quảng cáo là một lĩnh vực khó, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho hay, so với Luật Quảng cáo hiện hành, dự thảo luật có nhiều điểm mới, trong đó đặc biệt có nội dung về quảng cáo trên không gian mạng. Tuy nhiên, Bộ trưởng cho biết, sẽ chưa thể lường hết được hình thức quảng cáo này sẽ phát triển như thế nào trong bối cảnh công nghệ AI và khoa học công nghệ đang phát triển nhanh như vũ bão hiện nay.

Bộ trưởng thông tin, trong quá trình xây dựng và hoàn thiện dự thảo luật, cơ quan chủ trì soạn thảo đã chú ý tới việc soạn thảo các quy định để bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng, đồng thời các quy định của luật cũng phải đáp ứng được các cam kết quốc tế mà Việt Nam là thành viên. Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, cơ quan chủ trì soạn thảo sẽ tiếp thu, nghiên cứu lại để đảm bảo các quy định được dễ hiểu, dễ thực hiện. Bộ trưởng nêu rõ, Bộ VHTTDL sẽ phối hợp chặt chẽ với cơ quan chủ trì thẩm tra để tiếp tục hoàn thiện và đảm bảo chất lượng của dự thảo luật để Quốc hội xem xét, thông qua tại kỳ họp tới.

NHÀ VỆ SINH CÔNG CỘNG Ở NHỮNG QUẬN NỘI THÀNH HÀ NỘI:

Thà... "nín nhịn" còn hơn

Bài, ảnh: VĂN SỸ

Nhà vệ sinh công cộng được xây dựng nhằm đáp ứng nhu cầu cần "giải quyết" của người dân và khách du lịch, góp phần giảm thiểu hình ảnh xấu xí, giữ gìn mỹ quan đô thị. Thế nhưng, nhà vệ sinh công cộng ở nhiều nơi trên địa bàn Hà Nội đã, đang là nỗi ám ảnh hay sự "tra tấn" đối với người dân và du khách.

Ai đó đã từng nói, "tình trạng nhà vệ sinh công cộng (NVSCC) của đất nước là thước đo văn hóa của người dân". Nếu điều này là đúng thì chắc hẳn chúng ta cần phải xem lại.

Muốn vào phải đeo ba, bốn khẩu trang

"Quá sợ", "không thể chịu nổi", "vào đó không khác gì chỗ tra tấn", "ám ảnh quá", "nhà vệ sinh mà không có chút vệ sinh"... là những từ mà chúng tôi đã ghi nhận từ người dân tản bộ cho đến du khách nước ngoài. Có vấn đề gì trong NVSCC ở một số quận nội thành Hà Nội đã khiến họ phải buông ra những nhận xét tiêu cực như vậy? Cuộc khảo sát bỏ túi của chúng tôi tại nhiều NVSCC khiến ai cũng phải... giật mình.

Theo thống kê sơ bộ hiện một số quận nội thành Hà Nội chỉ có hơn 400 NVSCC được chia thành nhà xây bằng gạch trước năm 1990, nhà vệ sinh vỏ thép được đầu tư giai đoạn 2003-2010 và nhà vệ sinh do doanh nghiệp tham gia xã hội hóa từ năm 2017. Con số này được cho là quá khiêm tốn so với gần 8,6 triệu người trên địa bàn thành phố. Việc thiếu NVSCC thì đã rõ, nhưng thiếu vẫn thiếu, thừa vẫn thừa vì đang có rất nhiều NVSCC cộng suốt ngày đóng cửa, xuống cấp trầm trọng khiến cho người dân, du khách chối từ.

Khảo sát thực tế trên trục đường Láng từ vị trí nút giao Ngã Tư Sở cho tới Cầu Giấy có bốn NVSCC. Thực trạng đáng buồn là những NVSCC trên tuyến này đều bốc mùi hôi thối. Nếu can đảm bước vào, người dân và du khách phải đeo ít nhất ba, bốn khẩu trang. Thực tế này cho thấy nhiều NVSCC nơi đây gần như không được lau dọn, tẩy rửa, đáp ứng nhu cầu của người dân lẫn du khách. Đáng nói hơn, những cánh cửa nhà vệ sinh đã không thể đóng lại được, một số cửa đã hoen cũ theo thời gian bị gỉ sét khiến việc đóng cửa rất khó khăn. Theo bác Hồ Sỹ Lợi (62 tuổi, Hà Nội), người thường đi bộ quanh tuyến đường dành cho xe đạp cho biết, "không ít lần tôi rất muốn vào nhà vệ sinh để giải quyết nhu cầu cá nhân, nhưng ở bên trong rất ngột ngạt và mùi hôi thối bốc lên nồng nặc, có lần suýt nôn ói. Vào buổi tối lại càng không dám. Không biết ai quản lý mà để nhà vệ sinh xảy ra tình trạng như vậy".

Những NVSCC trên đường Láng đang xuống cấp và ít người sử dụng chỉ là số nhỏ trong tổng số những nhà vệ sinh đã xuống cấp trầm trọng như ở khu vực Mễ Trì, Cầu Giấy và đặc biệt là Bến xe Mỹ Đình. Hằng ngày, nơi đây đón tới khoảng 22.000 người dân qua lại. Xung quanh bến xe với bán kính 50m chỉ tồn tại 5 NVSCC cũng đã xuống cấp, mùi hôi thối rất khó chịu; hệ thống đèn điện cho khu vực nhà vệ sinh nơi thì lờ mờ, nơi còn không có. Tường bao quanh đã có hiện tượng thấm dột. Một số nhà vệ sinh chỉ hoạt động được một nửa, còn lại khóa kín từ bao giờ. Trên một số tuyến đường như Khuất Duy Tiến, Lê Văn Lương, Tố Hữu... cũng có một vài NVSCC nhưng luôn ở tình trạng bị khóa cửa; hàng quán che chắn không lối vào. Mấy anh xe ôm công nghệ không còn cách nào khác cứ "giải quyết" ngay bên ngoài nhà vệ sinh.

Nghị định 45/2022/NĐ-CP quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, có hiệu lực từ ngày 25.8.2022, quy định hành vi vệ sinh cá nhân không đúng nơi quy định có thể bị xử phạt từ 150.000-250.000 đồng. Nhưng với NVSCC ở những quận nội thành Hà Nội như thế này thì tình trạng vi phạm sẽ không thể đếm xuể.

"Tái lập" phố "Cam dai"

Đó là ở một số khu vực, tuyến phố, còn tại những địa điểm công viên có lượng người tập trung đi dạo, tập thể dục nhiều thì tình trạng còn tồi tệ hơn, gây nên nỗi ám ảnh đối với người dân, du khách gần xa. Tại khu vực Hồ Đắc Di có NVSCC mới được xây dựng nhưng khi mạnh dạn vào bên trong thì đồ đạc chất đống ngổn ngang, chắn ngay lối ra vào nhà vệ sinh nữ. Nguồn nước rửa tay không có.

Chịu chung cảnh ngộ, tại công viên Nghĩa Đô với một khu rộng lớn gần 42.000m2, được cho là một trong những khu vui chơi xanh của thành phố để người dân tập thể dục, trẻ em vui chơi thì chỉ có duy nhất một NVSCC, nhưng đã xuống cấp nghiêm trọng, như cửa đã bị rơi gãy, bên trong nhiều thiết bị cũng bị mất. Chưa kể, đường điện ngay phía trên trần thông xuống rất nguy hiểm đối với người qua lại. Đáng báo động nhất là phải nhắc tới NVSCC trong công viên hồ Thành Công. Có thể thấy đây giống ngôi nhà hoang hơn là nhà vệ sinh phục vụ cho mọi người dân vì toàn bộ tường gạch xung quanh đã nứt vỡ, nhiều cây mọc um tùm. Xung quanh nhà vệ sinh được tận dụng tập kết xe rác. Phía trong gần như đã bị bỏ quên một thời gian dài, nền gạch bị bong tróc, rêu mốc bám kín khắp nơi, các bồn cầu đầy chất xu uế lâu ngày. Ngay bồn rửa tay còn chật kín rác, bụi phủ kín bề mặt. Chị Nguyễn Thanh Hải (nhà ở khu G4 Thành Công) chia sẻ: "Mình thường xuyên đi lại, chạy bộ quanh khu vực hồ nên rất bức xúc. Thi thoảng có nhu cầu giải quyết nhưng nhà vệ sinh nơi đây quá tệ, không dám vào. Nếu bịt mũi bước vào thì chẳng khác gì bị tra tấn".

Dẫn ra như vậy khiến chúng tôi nhớ đến cách đây mươi năm xuất hiện câu chuyện dở khóc dở cười: Một du khách sau khi trở về nước đã khuyên bạn mình rằng, đến Hà Nội phải ăn phở tại con phố có tên "Cam dai". Người lái xích lô cứ gặng hỏi du khách, "có nhớ nhầm không, vì ở đây không có phố "Cam dai". Hóa ra, ở một con phố nhỏ, người dân thấy cảnh tè bậy quá nhiều, nhắc nhở cũng không ăn thua nên đành viết lên tường: "Cấm đái". Người du khách kia cứ bám lấy hai chữ này rồi phiên đi và kể lại cho người bạn của mình. Bởi vậy, nếu NVSCC ở Hà Nội không được cải thiện, đúng nghĩa nhà vệ sinh văn minh, lịch sự, làm hài lòng du khách và người dân thì việc tái lập phố "Cam dai" sẽ trở lại. ■

Nhà vệ sinh trong công viên Thành Công (Ba Đình, Hà Nội) đã xuống cấp nghiêm trọng và không ai dám vào vì… mùi xú uế

NVSCC trên đường Láng bị khóa cửa, "chặn" người vào

Cảnh giác lừa đảo mạo danh công an yêu cầu tải, cài ứng dụng VNeID giả mạo

Trung tâm Ứng cứu khẩn cấp không gian mạng Việt Nam (VNCERT/CC) thuộc Cục An toàn thông tin (Bộ TT&TT) cho biết, từ ngày 18-24.11, Trung tâm liên tiếp ghi nhận nhiều phản ánh về tin nhắn và cuộc gọi từ các số điện thoại lạ, có dấu hiệu lừa đảo. Thống kê trong 5 tuần vừa qua (từ 14.10 đến 17.11), tổng đài số 156/5656 do VNCERT/CC vận hành đã tiếp nhận hơn 21.800 phản ánh của người dùng về các cuộc gọi, tin nhắn lừa đảo. Trong số này, mạo danh công an yêu cầu tải, cài ứng dụng Định danh điện tử VNeID giả mạo là một trong những trò lừa đảo được người dân thông tin nhiều nhất.

Trong các trường hợp này, thủ đoạn của đối tượng lừa đảo là gọi điện thoại tự xưng công an và yêu cầu người dân chụp ảnh, cung cấp các thông tin cá nhân để kích hoạt giúp tài khoản định danh điện tử. Kẻ xấu thông báo rằng, để được hỗ trợ trực tuyến, không cần trực tiếp đến cơ quan công an, người dân cài đặt và sử dụng ứng dụng VNeID tải từ đường dẫn (link) được cung cấp. Đây thực chất là ứng dụng giả mạo được tội phạm tạo ra để lừa đảo, hòng chiếm đoạt thông tin của người dân. Sau khi người dân làm theo hướng dẫn, tải ứng dụng VNeID giả mạo, đối tượng lừa đảo có thể chiếm quyền điều khiển điện thoại của nạn nhân và thực hiện các hành vi chiếm đoạt tài sản.

Kẻ xấu thường lợi dụng hiểu biết chưa đầy đủ của người dân liên quan đến việc cài đặt ứng dụng VNeID, tâm lý ngại đi đến cơ quan công an, sợ gặp rắc rối nếu không chấp hành theo hướng dẫn của đối tượng mạo danh, nên thực hiện cài đặt ứng dụng khi được gọi điện hướng dẫn, gửi link tải ứng dụng VNeID giả mạo. Đáng nói, ứng dụng giả mạo thường có giao diện giống với ứng dụng VNeID thật nên dễ gây nhầm lẫn. Đây là một thủ đoạn lừa đảo xuất hiện đã lâu, tuy nhiên vẫn nhiều người bị mắc bẫy...

P.V

Hành trình đầy thách thức của những người biên soạn SGK

THANH MAI - KHẢI HƯNG

Với mỗi một cuốn sách giáo khoa, người biên soạn sách giáo khoa đóng vai trò then chốt trong việc xây dựng nền tảng tri thức vững chắc cho thế hệ tương lai. Trong tháng 11 vừa qua, NXB Giáo dục Việt Nam đã tổ chức các chương trình tri ân khẳng định sự trân trọng và ghi nhận cống hiến thầm lặng của những tác giả, các thầy cô tham gia biên soạn sách giáo khoa.

PGS.TS Nghiêm Đình Vỳ phát biểu tại buổi gặp mặt

Công việc biên soạn sách giáo khoa (SGK) là nhiệm vụ đầy thách thức, đòi hỏi sự đầu tư lớn về kiến thức, công sức và thời gian. Từ việc tuân thủ chặt chẽ các quy định pháp lý đến đáp ứng những tiêu chí của chương trình học, các tác giả biên soạn đối mặt với nhiều thách thức không nhỏ.

ThS Vũ Mai Lan, Chủ biên SGK Âm nhạc lớp 6,7,8 bộ sách *Kết nối tri thức với cuộc sống* chia sẻ: "Quá trình xây dựng nội dung phải điều chỉnh liên tục để phù hợp với đặc điểm tâm lý và nhận thức của học sinh từng độ tuổi. Cấu trúc chương trình và thiết kế sách phải đảm bảo tính khoa học, dễ tiếp cận và hấp dẫn, nhằm hỗ trợ học sinh tiếp thu kiến thức hiệu quả, đồng thời, còn khơi dậy niềm đam mê và yêu thích đối với môn học". Không chỉ dừng lại ở việc tạo hứng thú cho học sinh, đội ngũ tác giả còn đối mặt với áp lực lớn, luôn phải cẩn trọng để bảo đảm tính chính xác trong nội dung sách. PGS.TS Vũ Việt Khôi, Chủ biên SGK Địa lý lớp 10 bộ sách *Kết nối tri thức với cuộc* sống nhấn mạnh, chỉ cần một sai sót nhỏ trong nội dung sách cũng có thể dẫn đến phản ứng từ công chúng, gây áp lực lớn cho nhóm tác giả. Do đó, các tác giả phải thật sự tỉ mỉ và cẩn trọng trong từng câu từ, hình ảnh, bản đồ... để bảo đảm tính chính xác và phù hợp. Chỉ khi đó, SGK mới có thể duy trì được "sức sống" lâu dài, trở thành nguồn tri thức đáng tin cậy và hữu ích cho nhiều thế hệ học sinh.

Công việc vượt qua các vòng thẩm định của Hội đồng thẩm định cũng không kém phần thử thách. Để hoàn thành công việc, đội ngũ tác giả biên soạn SGK thường xuyên làm việc ngoài giờ, nhiều đêm thức trắng để hoàn thiện bản thảo. Tuy nhiên, với tinh thần sáng tạo không ngừng, đội ngũ biên soạn luôn nỗ lực cải tiến từ nội dung đến phương thức truyền tải, nhằm tránh sự nhàm chán và khơi dậy sự hứng thú học tập cho học sinh. Họ cố gắng chắt lọc nội dung cẩn thận, vừa phù hợp với thực tiễn trong nước, vừa cập nhật xu hướng quốc tế. "Bộ sách Âm nhạc *Kết nối tri thức với cuộc sống* được tích hợp cả các file âm thanh phối khí hiện đại, giúp giáo viên và học sinh dễ dàng sử dụng trong các giờ học và buổi biểu diễn văn nghệ tại trường. Đây là sự đổi mới lớn so với SGK ở các chương trình trước đây. Điều này giúp giáo viên tiết kiệm thời gian và chi phí, đồng thời tạo thêm động lực học tập cho học sinh", ThS Vũ Mai Lan cho biết.

PGS.TS Vũ Việt Khôi nhấn mạnh, bộ SGK mang tính hiện đại, cập nhật thông tin của Việt Nam và quốc tế, đáp ứng xu hướng phát triển trong nhiều thập kỷ tới, bộ sách mang lại giá trị bền vững và ý nghĩa lịch sử cho hệ thống giáo dục quốc gia. Đội ngũ tác giả đã tham khảo các bộ sách từ các nước tiên tiến và tuân thủ khung đại cương của Hội đồng thẩm định, đảm bảo sản phẩm không chỉ đạt tiêu chuẩn mà còn có tầm nhìn chiến lược rõ ràng.

Tại chương trình kỷ niệm Ngày Nhà giáo Việt Nam 20.11 và Hội nghị tác giả SGK nhằm tri ân và vinh danh những nhà giáo dục có đóng góp lớn cho ngành Giáo dục Việt Nam, ông Nguyễn Tiến Thanh, Chủ tịch Hội đồng thành viên, Tổng Giám đốc NXB Giáo dục Việt Nam bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến các tác giả, nhà khoa học và nhà giáo, những người đã cống hiến không ngừng để biên soạn các bộ SGK chất lượng, đáp ứng nhu cầu giảng dạy cho hàng triệu học sinh.

PGS.TS Nghiêm Đình Vỳ, Tổng Chủ biên cấp Tiểu học phần Lịch sử bộ sách *Kết nối tri thức với cuộc sống* cảm thấy tự hào về chặng đường làm việc cùng đội ngũ biên tập viên, họa sĩ, cán bộ NXB Giáo dục Việt Nam. Ông gửi lời tri ân sâu sắc tới các thế hệ giáo viên, những đồng nghiệp và đặc biệt là các biên tập viên trẻ, những người đã đồng hành, dành trọn tâm huyết vào từng cuốn sách, từng trang sách. "Nhìn lại hành trình 5 năm, tôi tự hào khi thấy những giá trị mà NXB dày công xây dựng đã và đang lan tỏa, góp phần tích cực vào nền giáo dục nước nhà. Tôi hy vọng rằng, với tinh thần này, những người làm giáo dục hôm nay sẽ luôn sẵn sàng cho những bước tiến mới, tiếp tục truyền cảm hứng và nâng cao chất lượng giáo dục Việt Nam", PGS.TS Nghiêm Đình Vỳ chia sẻ.

Là một trong những chủ biên được vinh danh tại buổi lễ, PGS.TS Vũ Việt Khôi bày tỏ niềm xúc động khi được nhận giấy khen từ NXB Giáo dục Việt Nam. Đây là sự công nhận xứng đáng cho những nỗ lực không ngừng của nhóm tác giả. "Ngày 20.11 là dịp đặc biệt để những người làm giáo dục có cơ hội gặp gỡ, trao đổi và cập nhật kiến thức mới, từ đó, tiếp tục nâng cao chất lượng bộ SGK. Trong thời đại công nghệ thông tin và mạng xã hội phát triển mạnh mẽ, buổi gặp mặt và tri ân như này mang ý nghĩa đặc biệt", PGS.TS Vũ Việt Khôi chia sẻ. Việc vinh danh không chỉ khẳng định giá trị công sức của các nhà biên soạn, mà còn tạo động lực mạnh mẽ để họ tiếp tục hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Chỉ khi người làm giáo dục cảm nhận được sự trân trọng và ghi nhận từ xã hội, họ mới có thêm sức mạnh để vượt qua những áp lực lớn trong công việc.

Một bộ SGK chất lượng không phải là thành quả của một cá nhân mà là kết quả của sự nỗ lực chung của cả tập thể, bao gồm các nhà nghiên cứu và giáo viên tham gia thử nghiệm nội dung. Hơn nữa, sự ghi nhận này cũng là minh chứng cho một xã hội biết tôn vinh tri thức và lao động trí tuệ, truyền tải thông điệp sâu sắc đến thế hệ trẻ rằng: Mọi nỗ lực và cống hiến đều xứng đáng được ghi nhận! ■

Lại xảy ra động đất tại Kon Plông, Kon Tum

Theo Trung tâm Báo tin động đất và Cảnh báo sóng thần - Viện Vật lý Địa cầu (Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam), sáng 26.11, trận động đất có độ lớn 3.8 xảy ra tại khu vực huyện Kon Plông, Kon Tum. Cụ thể, trận động đất xảy ra khoảng 2h22'1" ngày 26.11, tại tọa độ 14.807 độ Vĩ Bắc - 108.286 độ Kinh Đông; độ sâu chấn tiêu khoảng 8.1 km; không gây rủi ro thiên tai. Cũng trong sáng 26.11, tại khu vực huyện Kon Plông, Kon Tum đã liên tiếp xảy ra 3 trận động đất có độ lớn từ 2.6, 3.2, 3.3; độ sâu chấn tiêu khoảng 8.0 - 8.1 km; không gây rủi ro thiên tai.

Động đất tại khu vực huyện Kon Plông xảy ra thường xuyên và liên tục kể từ năm 2021 đến nay. Khu vực này ghi nhận trận động đất có độ lớn cao nhất trong nhiều năm trở lại đây là 5.0, xảy ra vào trưa 28.7.2024. Viện trưởng Viện Vật lý Địa cầu Nguyễn Xuân Anh cho biết, khu vực tỉnh Kon Tum nói chung và huyện Kon Plông nói riêng là động đất kích thích. Các trận động đất tại khu vực này có độ lớn không quá 5.0, dù xảy ra nhiều nhưng chưa đến mức cảnh báo rủi ro. Viện Vật lý Địa cầu thường xuyên thông báo về hoạt động động đất đến chính quyền và người dân tại khu vực này; đồng thời, các cán bộ thuộc Viện tiếp tục theo dõi thêm và xử lý số liệu các trận động đất tại huyện Kon Plông.

Theo Viện trưởng Nguyễn Xuân Anh, người dân cần bình tĩnh, tuân thủ theo đúng hướng dẫn của chính quyền địa phương và cơ quan chức năng; chủ động gia cố nhà cửa, tự trang bị thêm những kiến thức về phòng, chống động đất. Chính quyền địa phương và cơ quan chức năng cần tăng cường tuyên truyền về các cách phòng, tránh hiện tượng này; đồng thời, thông tin rõ về cường độ, mức độ rủi ro của các trận động đất vừa qua cho người dân.

B.N

Để văn hóa vững bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

● THU SÂM; ảnh: TRẦN HUẤN

Bước vào kỷ nguyên mới, với vị thế và vai trò quan trọng, ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch cần chuẩn bị một hành trang vững vàng cùng tâm thế sẵn sàng để đồng hành với sự vươn mình mạnh mẽ của dân tộc.

Đúng ngày Di sản văn hóa Việt Nam 23.11.2024, Quốc hội đã chính thức thông qua Luật Di sản văn hóa (sửa đổi)

Thêm sức bật mới

Nhìn lại chặng đường phát triển của ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch trong gần nhiệm kỳ vừa qua, chúng ta hoàn toàn có cơ sở để khẳng định rằng: Toàn ngành sẽ có một tâm thế tự tin để bước vào kỷ nguyên phát triển mới của đất nước.

Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Nguyễn Văn Hùng đã nhiều lần nhấn mạnh: Chưa bao giờ văn hóa nhận được sự quan tâm sâu sắc từ Đảng, Nhà nước, các cấp, các ngành và địa phương như hiện nay. Từ Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021 dưới sự chủ trì của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, đến Hội nghị về thể chế, chính sách và nguồn lực phát triển văn hóa tại Bắc Ninh, và gần đây nhất là Hội thảo Văn hóa năm 2024 tại Quảng Ninh, với mục tiêu tháo gỡ những điểm nghẽn về chính sách và nguồn lực cho các thiết chế văn hóa, thể thao; đặc biệt, lần đầu tiên, Thủ tướng Chính phủ đã chủ trì Hội nghị phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, với sự tham gia của nhiều bộ, ngành và địa phương…, tất cả đều khẳng định sự chú trọng toàn diện đối với lĩnh vực Văn hóa.

Ngay từ đầu năm nay, Bộ Chính trị đã ban hành Kết luận số 70-KL/TW về định hướng phát triển thể dục, thể thao trong giai đoạn mới. Tiếp đó, Thủ tướng Chính phủ ký ban hành nhiều quyết định quan trọng, bao gồm: Quyết định số 509/QĐ-TTg phê duyệt Quy hoạch hệ thống du lịch giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045; Quyết định số 991/QĐ-TTg phê duyệt Quy hoạch mạng lưới cơ sở văn hóa và thể thao giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045; Quyết định số 1189/QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược phát triển thể dục, thể thao Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Đặc biệt, ngày 23.11 vừa qua, Quốc hội đã thông qua Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) và dự kiến sẽ thông qua Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa vào hôm nay 27.11. Những sự kiện quan trọng này đánh dấu bước tiến mạnh mẽ trong việc định hướng và thúc đẩy sự phát triển bền vững của ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch nước nhà.

Như vậy, trong năm 2024, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tiếp tục tham mưu đúng trọng tâm và trúng vấn đề, góp phần tháo gỡ hiệu quả các "điểm nghẽn của điểm nghẽn" về thể chế. Qua đó, sự nghiệp phát triển văn hóa, thể thao và du lịch được khơi thông mạnh mẽ, tạo nền tảng vững chắc và sức bật mới, đồng hành cùng cả nước chung sức, đồng lòng tiến vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Những điểm nhấn đáng tự hào

Báo cáo của Chính phủ được Thủ tướng Phạm Minh Chính trình bày tại phiên khai mạc Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV đã khẳng định các lĩnh vực quản lý nhà nước thuộc Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đạt được nhiều kết quả cụ thể và rõ nét. Văn hóa không chỉ hiện diện trong mọi lĩnh vực đời sống mà còn được xác định là nền tảng vững chắc, động lực quan trọng cho sự phát triển bền vững của đất nước, đồng thời giữ vai trò điều tiết và định hướng sự phát triển của xã hội.

Một trong những chuyển biến đáng chú ý nhất là ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã hiện thực hóa chỉ đạo của Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng: *"Chuyển tư duy từ làm văn hóa sang quản lý nhà nước về văn hóa"*. Sự chuyển biến từ tư duy sang nhận thức và hành động đã mang lại những thành quả ngọt ngào, thể hiện qua những kết quả cụ thể và ý nghĩa.

Điểm sáng nổi bật trong lĩnh vực Văn hóa thời gian qua chính là sự khởi sắc trong việc xây dựng môi trường văn hóa ở cơ sở. Đời sống văn hóa tại các khu dân cư ngày càng được chú trọng, góp phần bồi đắp tâm hồn và nuôi dưỡng nhân cách cho người dân trên khắp mọi miền đất nước. Nhờ đó, nhiều làng quê đáng sống đã hình thành, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân.

Những thành tựu này không chỉ khẳng định sức mạnh to lớn của môi trường văn hóa mà còn minh chứng cho định hướng đúng đắn mà ngành Văn hóa đã kiên định thực hiện, góp phần xây dựng nền tảng vững chắc cho sự phát triển bền vững của đất nước.

Kết quả đạt được trong việc xây dựng môi trường văn hóa ở cơ sở đã khẳng định thành công bước đầu của quá trình chuyển biến tư duy từ "làm văn hóa" sang "quản lý nhà nước về văn hóa". Sự thay đổi về nhận thức đã được cụ thể hóa bằng hành động, không chỉ trong nhiều lĩnh vực quản lý của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, mà còn lan tỏa sâu rộng đến các Bộ, ngành và địa phương.

Từ sự chuyển biến tích cực này, nguồn lực đầu tư cho văn hóa trong năm 2022 và 2023 tại các địa phương đã có những bước tiến đáng khích lệ. Dự toán ngân sách giai đoạn 2022-2023 của nhiều tỉnh, thành phố đã phân bổ ngân sách cho lĩnh vực Văn hóa, Thể thao và Du lịch đạt tỷ lệ trên 2% tổng chi ngân sách địa phương. Đây là một dấu hiệu tích cực, phản ánh rõ nét sự quan tâm ngày càng lớn đối với văn hóa, đồng thời tạo tiền đề vững chắc cho sự phát triển bền vững của ngành trong thời gian tới.

Năm 2024, lĩnh vực Du lịch đã ghi nhận sự tăng trưởng ấn tượng, trở thành điểm sáng nổi bật trong bức tranh phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tích cực kết nối với các tổ chức, doanh nghiệp và cộng đồng doanh nghiệp nhằm tạo hiệu ứng lan tỏa, đồng thời đẩy mạnh các nỗ lực thu hút khách quốc tế đến Việt Nam trong mùa du lịch cao điểm.

Kết quả ấn tượng trong 9 tháng đầu năm 2024 là tổng lượng khách quốc tế đạt 12.705.316 lượt, tăng 43,0% so với cùng kỳ năm 2023. Cùng với đó, lượng khách du lịch nội địa ước đạt khoảng 95,5 triệu lượt, phản ánh sức hút ngày càng lớn của ngành Du lịch Việt Nam. Tổng thu từ khách du lịch trong 9 tháng đầu năm 2024 ước đạt 637,7 nghìn tỉ đồng, góp phần quan trọng vào sự phát triển bền vững của nền kinh tế và khẳng định vị thế của du lịch như một ngành kinh tế mũi nhọn của đất nước.

Thể thao thành tích cao tiếp tục nhận được sự quan tâm, đầu tư đúng mức, trong khi các hoạt động thể thao phong trào và thể thao quần chúng được phát triển đồng bộ, sâu rộng, đặc biệt thông qua các sự kiện ý nghĩa như "Ngày chạy Olympic vì sức khỏe toàn dân". Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã xây dựng và trình Chính phủ phê duyệt Kế hoạch triển khai thực hiện Kết luận số 70-KL/TW của Bộ Chính trị về phát triển thể dục, thể thao trong giai đoạn mới. Đồng thời, Hội nghị triển khai Chiến lược phát triển thể dục, thể thao đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 cũng đã được tổ chức, tạo nền tảng để các địa phương trên cả nước đồng loạt triển khai thực hiện chiến lược này.

Với những kết quả nổi bật và đáng tự hào, toàn ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch có thể tự tin, vững vàng bước vào kỷ nguyên mới, sẵn sàng đón nhận những cơ hội và thách thức, khẳng định vai trò tiên phong trong sự nghiệp phát triển đất nước.

Với sản phẩm du lịch độc đáo, Danh thắng Tràng An luôn thu hút đông đảo du khách trong nước và quốc tế

Tự tin bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

Vậy, để vững vàng tiến vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, chúng ta cần làm gì? Ở lĩnh vực Văn hóa, PGS.TS Bùi Hoài Sơn nhận định rằng, trong bối cảnh hiện nay, khi Việt Nam đang bước vào giai đoạn "vươn mình" mạnh mẽ để hội nhập sâu rộng với cộng đồng quốc tế, việc xây

dựng một nền văn hóa mới không chỉ là nhiệm vụ cấp bách mà còn mang ý nghĩa chiến lược để bước vào kỷ nguyên phát triển. Không chỉ kế thừa và phát huy những giá trị truyền thống mà còn phải khẳng định sự sáng tạo, đổi mới và khả năng thích ứng linh hoạt trước những biến đổi nhanh chóng của thời đại. Đây sẽ là một nền văn hóa mở, đa dạng, mang trong mình sức mạnh giao thoa và hòa quyện giữa các giá trị dân tộc với tinh hoa thế giới, đồng thời khẳng định rõ bản sắc độc đáo của dân tộc Việt Nam trên trường quốc tế.

Việc xây dựng nền văn hóa mới cần bắt đầu từ việc nâng cao nhận thức cộng đồng về vai trò và tầm quan trọng của văn hóa, từ đó thúc đẩy những hành động thiết thực nhằm bảo vệ và phát huy các giá trị văn hóa. Một yếu tố cốt lõi trong quá trình này là phát huy giá trị của di sản văn hóa truyền thống, không chỉ bao gồm các giá trị vật thể như công trình kiến trúc, di tích lịch sử mà còn bao hàm phong tục, tập quán, ngôn ngữ, nghệ thuật dân gian và tri thức bản địa - những tinh hoa làm nên bản sắc độc đáo của dân tộc.

Bên cạnh việc bảo tồn và gìn giữ, nền văn hóa mới cần được nuôi dưỡng thông qua sự giao thoa và hội nhập với các nền văn hóa khác trên thế giới. Việc tổ chức các sự kiện văn hóa, nghệ thuật quốc tế tại Việt Nam hay đưa các sản phẩm văn hóa Việt Nam ra nước ngoài không chỉ góp phần xây dựng hình ảnh và thương hiệu văn hóa quốc gia mà còn tạo động lực thúc đẩy sự sáng tạo và đổi mới trong các lĩnh vực Văn hóa, nghệ thuật. Đây là con đường tất yếu để văn hóa Việt Nam vừa khẳng định bản sắc riêng vừa sẵn sàng hội nhập, đồng hành cùng sự phát triển bền vững của đất nước.

Đặc biệt, trong kỷ nguyên vươn mình, nền văn hóa mới cần hướng tới việc xây dựng một môi trường văn hóa lành mạnh, bền vững, tiếp nối những thành tựu mà ngành Văn hóa đã đạt được trong thời gian qua. Đồng thời, việc thúc đẩy sự phát triển của các ngành công nghiệp văn hóa cũng đóng vai trò then chốt. Các lĩnh vực như Điện ảnh, Âm nhạc, Nghệ thuật thị giác, Truyền thông và Xuất bản cần được quan tâm và hỗ trợ mạnh mẽ, nhằm khẳng định vị thế của văn hóa Việt Nam trên trường quốc tế.

"Nền văn hóa mới không chỉ dừng lại ở sự phát triển của các sản phẩm văn hóa, mà còn hướng tới mục tiêu nâng cao chất lượng cuộc sống, thúc đẩy sự gắn kết cộng đồng và đảm bảo sự phát triển bền vững của xã hội. Đây chính là đích đến của mọi nỗ lực xây dựng nền văn hóa trong thời đại hiện nay, đồng thời khẳng định vai trò và vị thế của văn hóa trong việc phát triển con người và xã hội Việt Nam trong tương lai", PGS. TS Bùi Hoài Sơn khẳng định.

Trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình mạnh mẽ của dân tộc - văn hóa cần tiếp tục khẳng định vai trò gắn kết và hiện diện sâu rộng trong mọi lĩnh vực của đời sống. Trong lĩnh vực Du lịch, việc phát triển các sản phẩm đặc trưng mang đậm dấu ấn văn hóa, xây dựng môi trường du lịch văn hóa và khai thác sự đa dạng văn hóa vùng miền sẽ tạo nên sức mạnh tổng hợp, đưa Việt Nam trở thành điểm đến hấp dẫn với hình ảnh đất nước của những nụ cười thân thiện, giàu bản sắc.

Trong lĩnh vực Thể thao, việc thúc đẩy nâng cao thể lực và tầm vóc của người Việt không chỉ góp phần cải thiện chất lượng nguồn nhân lực mà còn giúp đất nước bước vào kỷ nguyên mới với một lực lượng khỏe mạnh, tràn đầy năng lượng. Đồng thời, các yếu tố văn hóa trong thể thao sẽ góp phần quảng bá hình ảnh Việt Nam ra thế giới, để lại dấu ấn sâu sắc trong lòng bạn bè quốc tế.

Với nền tảng vững chắc từ những thành tựu đã đạt được, cùng sự chuẩn bị chu đáo, kỹ lưỡng, toàn ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch sẽ vững vàng tiến bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, sẵn sàng đón nhận những thời cơ và vượt qua mọi thách thức để tiếp tục khẳng định vai trò tiên phong trong sự phát triển của đất nước.■

Nguồn lực đầu tư cho văn hóa trong giai đoạn 2022-2023 tại các địa phương đã có những thay đổi tích cực, thể hiện qua việc phân bổ ngân sách ngày càng được chú trọng. Dự toán ngân sách trong hai năm này của nhiều tỉnh, thành phố dành cho lĩnh vực Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã đạt tỷ lệ trên 2% tổng chi ngân sách địa phương, cho thấy sự quan tâm lớn hơn đối với văn hóa trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội.

Cụ thể, tỉnh Bắc Ninh từ mức 150,782 tỉ đồng năm 2021 đã tăng lên 162,192 tỉ đồng năm 2022 và 181,929 tỉ đồng năm 2023, với tốc độ tăng trưởng trung bình từ 9-12% mỗi năm. Tại tỉnh Vĩnh Phúc, nguồn vốn đầu tư công ngân sách đạt 165,6 tỉ đồng, trong đó ngân sách tỉnh dành cho sự nghiệp văn hóa tăng từ 49,21 tỉ đồng năm 2021 lên 83,75 tỉ đồng năm 2022 và 144,4 tỉ đồng năm 2023, với mức tăng trưởng trung bình 67-74% mỗi năm.

Tỉnh Khánh Hòa cũng ghi nhận sự tăng trưởng ấn tượng, từ 402,933 tỉ đồng năm 2021 lên 463,111 tỉ đồng năm 2022 và 572,308 tỉ đồng năm 2023. Dự kiến, ngân sách dành cho văn hóa tại Khánh Hòa năm 2024 sẽ đạt 676,918 tỉ đồng, với tốc độ tăng trưởng trung bình từ 20-23% mỗi năm.

Những con số này phản ánh rõ nét sự thay đổi trong nhận thức và hành động của các địa phương, tạo động lực lớn để ngành Văn hóa tiếp tục phát triển, khẳng định vai trò nền tảng trong sự nghiệp xây dựng và phát triển bền vững đất nước.

NNƯT Y Sinh truyền dạy cách chơi đàn Klông pút, nhạc cụ truyền thống, độc đáo của đồng bào dân tộc Xơ Đăng cho thế hệ trẻ

Vietnam
Vẻ đẹp bất tận

Làm mới sản phẩm để đón khách du lịch tàu biển

Năm 2024, ngành Du lịch Đà Nẵng ghi nhận sự tăng trưởng mạnh mẽ của dòng khách du lịch tàu biển. Bên cạnh đó, TP đã có dự án lớn chuyển cảng hàng hóa về cảng Liên Chiểu, khi đó, cảng Tiên Sa sẽ trở thành cảng chuyên dụng đón tàu biển du lịch quốc tế. Đây là một thuận lợi lớn để Đà Nẵng đón dòng khách cao cấp.

Theo số liệu thống kê của ngành Du lịch Đà Nẵng, trong 10 tháng đầu năm 2024, TP đã đón 27 chuyến tàu biển với 32.550 lượt khách, tăng 5 chuyến và 14.450 lượt khách so với tổng số của cả năm 2023. Dự kiến năm 2024, TP sẽ đón hơn 40.000 lượt khách tàu biển đến tham quan, du lịch, tăng 120% so với năm 2023.

Mới đây, tàu biển Noordam (quốc tịch Hà Lan) cập cảng Tiên Sa đã đưa 2.000 hành khách quốc tế đến tham quan Đà Nẵng. Đây là một trong những đoàn khách du lịch lớn đến từ châu Âu, châu Mỹ bằng đường biển. Trong thời gian lưu lại TP, du khách sẽ trải nghiệm các tour ngắn như tham quan Công viên APEC, Bảo tàng Chăm, chợ Hàn, Khu di tích danh thắng quốc gia Ngũ Hành Sơn…

Ngành Du lịch Đà Nẵng cùng cộng đồng doanh nghiệp cũng đang nỗ lực làm mới các sản phẩm phù hợp với nhu cầu của khách du lịch tàu biển, với kỳ vọng dòng khách này sẽ có sự tăng trưởng bứt phá trong những năm tiếp theo. Theo các doanh nghiệp khai thác khách du lịch tàu biển, một trong những sản phẩm được nhiều du khách lựa chọn là mua sắm tại chợ Hàn và trải nghiệm city tour (tham quan quanh thành phố) bằng xích lô. Mỗi tour xích lô thường có thời gian từ 30-45 phút, sẽ đưa khách đi thưởng ngoạn, khám phá cuộc sống của người dân TP, đi qua một số điểm nổi bật của Đà Nẵng tại các tuyến đường trung tâm như sông Hàn, cầu Rồng, cầu Sông Hàn, Bảo tàng Điêu khắc Chăm, Công viên vườn tượng APEC, chợ Hàn, Nhà thờ Chánh Tòa (nhà thờ Con Gà)… Để nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch xích lô, Trung tâm Xúc tiến du lịch Đà Nẵng đã tổ chức các khóa bồi dưỡng ngoại ngữ, kiến thức và kỹ năng ứng xử văn minh trong phục vụ du khách. Nhờ vậy, một số tài xế có thể giao tiếp cơ bản, giới thiệu về các điểm du lịch trong hành trình tham quan của du khách…

Bà Nguyễn Thị Hoài An, Phó Giám đốc Sở Du lịch Đà Nẵng cho biết, Sở Du lịch TP đang tiếp tục phối hợp cùng các Sở, ban, ngành, đơn vị liên quan theo chức năng trong quy trình đón khách tàu biển, trong đó có việc bảo đảm môi trường du lịch, an ninh an toàn trong các thời điểm đón khách du lịch tàu biển, quy trình đón và phục vụ tàu biển đưa khách du lịch quốc tế đến Đà Nẵng. Với sự hỗ trợ của các đơn vị Biên phòng thành phố và cảng Đà Nẵng, khi tàu cập cảng, các thủ tục nhập cảnh cho khách được thực hiện nhanh chóng, thân thiện, tạo điều kiện cho du khách đi tham quan, mua sắm.

NGỌC HÀ

Đón khách quốc tế tàu biển tại cảng Tiên Sa, Đà Nẵng

LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI):

Đáp ứng những vấn đề "nóng" đang đặt ra từ thực tiễn

PHƯƠNG ANH (lược ghi)

Ngay sau khi Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) được Quốc hội thông qua, trao đổi với *Văn Hóa*, nhiều chuyên gia, nhà nghiên cứu khẳng định, hành lang pháp lý mới sẽ là dấu ấn quan trọng, tạo luồng sinh khí mới cho sự nghiệp bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa trong thời gian tới, đặc biệt sẽ giải quyết những vấn đề "nóng" đang đặt ra từ thực tiễn.

Thông qua công nghệ, di tích Văn Miếu - Quốc Tử Giám Hà Nội về đêm tạo điểm nhấn thu hút du khách

Việc bảo vệ di sản văn hóa sẽ được thực thi hiệu quả hơn

Quốc hội thông qua Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) là sự kiện rất có ý nghĩa không chỉ với lĩnh vực di sản văn hóa mà với toàn ngành Văn hóa, toàn xã hội. Luật sửa đổi lần này có nhiều điểm mới, xuất phát từ thực trạng bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa trong nước cũng như tiếp thu kinh nghiệm của thế giới. Chúng ta có thể thấy trong Luật chứa đựng rất nhiều khái niệm mới, quy định mới, đặc biệt là những quy định quan trọng về bảo vệ, phát huy giá trị di sản tư liệu.

Đây là cơ sở pháp lý quan trọng để sự nghiệp bảo vệ di sản văn hóa được thực thi hiệu quả hơn. Vấn đề hiện nay là triển khai thực hiện luật như thế nào. Hội Di sản văn hóa đã đưa vào kế hoạch của nhiệm kỳ tới, nhất là trong năm 2025 về việc tổ chức các lớp tập huấn. Cơ quan ngôn luận của Hội sẽ tuyên truyền mạnh mẽ để luật ngày càng được lan rộng, thấm sâu trong các tầng lớp xã hội. Bảo vệ di sản văn hóa thì điều trước tiên là chúng ta phải hiểu luật, từ đó mới có thể tạo sức lan tỏa.

Lâu nay, chúng ta nói nhiều đến thực trạng thiếu hiểu biết, không tuân thủ pháp luật về di sản văn hóa. Hy vọng sau khi Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) được ban hành, với sự tham gia vào cuộc từ nhiều phía, trong đó có Hội Di sản văn hóa Việt Nam thì vấn đề nhận thức trong cộng đồng sẽ được nâng cao...

(PGS.TS ĐỖ VĂN TRỤ, Chủ tịch Hội Di sản văn hóa Việt Nam)

Những điểm mới trong luật sẽ sớm phát huy hiệu quả

Trước khi thông qua, Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) đã được rà soát rất công phu, kỹ lưỡng. Do vậy, tôi tin tưởng rằng những điểm mới chắc chắn sẽ nhanh chóng phát huy hiệu quả. Những quy định mới sẽ giúp cho hành lang pháp lý về di sản văn hóa sẽ chặt chẽ, đầy đủ và bao quát hơn; gỡ bỏ những rào cản, vướng mắc, những quy định không rõ ràng ở luật trước đây như công nhận hình thức sở hữu riêng, quy định về thị trường cổ vật, hồi hương báu vật, bảo tàng tư nhân…

Đặc biệt, những quy định liên quan đến khai thác các giá trị kinh tế từ di sản văn hóa khi di sản đang là một nguồn lực đầy tiềm năng để phát triển công nghiệp văn hóa. Luật càng quy định chi tiết càng giúp cho việc thực thi hiệu quả, tránh được hai thái cực, một là lo lắng, bảo tồn quá mức mà không cho khai thác nguồn lực di sản để phát triển kinh tế; mặt khác là nhân danh phát triển công nghiệp văn hóa, sáng tạo để gây nên biến tướng, bóp méo bản chất di sản. Về Quỹ Bảo tồn di sản văn hóa, tôi thấy rất cần thiết. Trên thế giới luôn có những quỹ như vậy để dự phòng và xử lý những vấn đề cấp bách, chẳng hạn như hồi hương cổ vật với quá nhiều quy trình thủ tục trong khi thời gian không cho phép kéo dài thì từ quỹ sẽ giúp chúng ta chớp được những cơ hội đôi khi chỉ diễn ra trong một vài phút. Hoặc khi cần hỗ trợ những vấn đề cấp bách khác thì cũng rất cần có quỹ, giúp cho việc bảo tồn di sản văn hóa chủ động, kịp thời hơn.

(GS.TS TỪ THỊ LOAN, Chủ tịch Hội đồng Khoa học và Đào tạo, Viện VHNT quốc gia Việt Nam)

Vai trò của cộng đồng, chủ thể di sản được đề cao

Chúng ta có thể thấy những bất cập như mối quan hệ giữa di sản và tôn giáo, tín ngưỡng; sức ép lên di sản từ bài toán phát triển kinh tế - xã hội, hành lang pháp lý để bảo vệ di sản tư liệu; nạn xâm phạm, ứng xử tùy tiện với di sản… Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) vừa được thông qua đã đưa ra giải pháp để tháo gỡ những vấn đề cấp bách mà thực tiễn đang đặt ra, đáp ứng yêu cầu trong bối cảnh hội nhập, phù hợp với các điều ước quốc tế mà chúng ta tham gia.

Đối với các địa phương, Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) tạo cơ sở pháp lý quan trọng để bảo vệ di sản, nâng cao nhận thức cộng đồng và ý thức người dân. Tại các bản làng vùng cao, vai trò của đồng bào các dân tộc, chủ thể di sản được đề cao. Điều này rất quan trọng, bởi vai trò của cộng đồng không chỉ có bảo tồn mà còn có tái sáng tạo. Luật cũng kiến tạo hành lang pháp lý bảo vệ và phát huy di sản tư liệu. Những quy định mới không chỉ giúp nâng cao nhận thức, ý thức bảo vệ di sản tư liệu mà còn là hướng dẫn các địa phương, cộng đồng, dòng họ trong việc bảo quản, phát huy giá trị loại hình di sản này, tạo cơ sở để số hóa các di sản tư liệu…

(TS TRẦN HỮU SƠN, Viện Nghiên cứu Văn hóa dân gian ứng dụng)

Luồng sinh khí mới trong bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa

Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) đã cơ bản tháo gỡ những vướng mắc, điểm nghẽn trong quá trình triển khai luật trước đây. Luật đã đề cập những vấn đề cụ thể nhằm tháo gỡ nhiều vướng mắc về cơ chế chính sách như quy định việc xác lập di sản văn hóa theo từng loại hình sở hữu toàn dân, sở hữu chung, sở hữu riêng. Điểm nghẽn này đã khiến cho việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất không kịp thời, đặc biệt đối với các di tích có liên quan đến tôn giáo. Bên cạnh đó, luật quy định rõ ràng về thẩm quyền, trách nhiệm quản lý di sản văn hóa.

Các chính sách của Nhà nước được quy định tại luật cùng với chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc

gia về phát triển văn hóa cũng được Quốc hội xem xét thông qua tới đây, chúng ta sẽ có cơ chế để huy động các nguồn lực đầu tư cho việc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa. Mặt khác, luật cũng đã đơn giản hóa các thủ tục hành chính trong quản lý, bảo vệ và phát huy các di sản, nhất là trong quá trình tu bổ các di tích tại các địa phương; chú ý hơn đến việc quản lý các di vật, cổ vật, hiện vật, bao gồm cả các di sản vật thể và phi vật thể, trưng bày cả trong và ngoài nước… Những điểm mới trong luật sẽ mang lại luồng sinh khí mới cho các hoạt động quản lý, bảo vệ, phát huy các giá trị di sản văn hóa.

(Ông TRƯƠNG MINH TIẾN, Chủ tịch Hiệp hội UNESCO TP Hà Nội)

Đặt di sản vào trung tâm của chính sách phát triển

Luật sửa đổi không những đáp ứng yêu cầu bảo vệ giá trị của di sản mà còn khơi dậy sức mạnh văn hóa, như động lực cho sự phát triển bền vững của đất nước. Trong dòng chảy đô thị hóa và toàn cầu hóa, nhiều di sản văn hóa đứng trước nguy cơ bị lãng quên. Những thay đổi trong luật là nỗ lực mạnh mẽ nhằm bảo vệ các giá trị đó trước sự bào mòn của thời gian và áp lực kinh tế. Đây không chỉ là hành động bảo tồn, mà còn là cách để đặt di sản vào trung tâm của các chính sách phát triển, biến di sản thành nguồn cảm hứng, thành sức mạnh mềm thúc đẩy sự sáng tạo và hội nhập quốc tế.

Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) phản ánh tầm nhìn chiến lược về việc hài hòa giữa bảo tồn và phát triển, không chỉ tập trung bảo vệ mà còn mở rộng cơ hội để cộng đồng tham gia gìn giữ và phát huy giá trị di sản; không chỉ là đối tượng thụ hưởng mà trở thành chủ thể của các hoạt động bảo tồn. Luật cũng thể hiện sự đồng bộ hóa với hệ thống pháp luật hiện hành và các cam kết quốc tế, tạo điều kiện thuận lợi để Việt Nam sánh vai với các quốc gia trên thế giới trong việc bảo vệ các giá trị văn hóa nhân loại.

(TS NGUYỄN DOÃN VĂN, Giám đốc BQL Di tích danh thắng Hà Nội)

Giải quyết những vấn đề "nóng"

Những điều chỉnh sát thực tiễn tại Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) sẽ giúp công tác bảo vệ, phát huy giá trị di tích. Thứ nhất, việc huy động các nguồn lực cho hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị của di tích hiệu quả hơn. Thứ hai, vấn đề phân rõ trách nhiệm, phân cấp phân quyền, tạo điều kiện cho các đơn vị quản lý chủ động, phát huy vai trò trong bảo tồn, phát huy giá trị di tích đã được thể hiện rõ. Thứ ba, liên quan đến vấn đề thực tiễn rất "nóng" là điều chỉnh khu vực I, II; cấp phép xây dựng nhà cửa trong khu vực bảo vệ của di tích, vùng giáp ranh cũng được xác lập những quy định cụ thể.

Đây là những vấn đề mà các di tích, đặc biệt các di tích trong khu dân cư đang vướng mắc. Trong quá trình đô thị hóa nhanh chóng thì câu chuyện bảo vệ di tích, khắc phục những vướng mắc đang là vấn đề cần được tháo gỡ, trong đó có Văn Miếu - Quốc Tử Giám. Mong rằng sau luật, các Nghị định, Thông tư sẽ quy định cụ thể giúp tháo gỡ những vướng mắc này.

(TS LÊ XUÂN KIÊU, Giám đốc Trung tâm Hoạt động VHKH Văn Miếu - Quốc Tử Giám)

SÁNG NAY QUỐC HỘI BIỂU QUYẾT THÔNG QUA CHỦ TRƯƠNG ĐẦU TƯ CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA GIAI ĐOẠN 2025 - 2035:

Tâm huyết của Đảng, Nhà nước và nhân dân

PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Trong dòng chảy của lịch sử, văn hóa luôn là nguồn sức mạnh, nền tảng tinh thần vững chắc giúp dân tộc Việt Nam vượt qua muôn vàn khó khăn, chiến thắng tất cả kẻ thù... Tuy nhiên, trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên của hội nhập sâu rộng và phát triển bền vững, vai trò của văn hóa không chỉ dừng lại ở việc bảo tồn di sản mà còn trở thành động lực quan trọng thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, cải thiện đời sống xã hội và xây dựng bản sắc quốc gia hiện đại.

Nhận thức sâu sắc về tầm quan trọng của văn hóa trong thời kỳ phát triển hiện nay, Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa đã được triển khai như một chiến lược tổng thể nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, bản sắc dân tộc đồng thời sáng tạo và phát triển văn hóa trong thời đại mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Mục tiêu của Chương trình là không chỉ đầu tư về tài chính mà còn là thể hiện tâm huyết, quyết tâm của Đảng, Nhà nước và toàn thể nhân dân vào việc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc...

Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa sẽ là cú hích rất lớn trong việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa của các dân tộc **Ảnh: TR.HUẤN**

Văn hóa, công cụ xây dựng sức mạnh quốc gia

Văn hóa trong mỗi quốc gia luôn là yếu tố then chốt tạo nên bản sắc và sức mạnh nội tại. Đặc biệt, đối với Việt Nam, văn hóa không chỉ là một phần của ký ức quá khứ, mà còn là ngọn lửa dẫn đường cho các thế hệ đi tới tương lai. Trong quá trình hội nhập quốc tế và phát triển kinh tế, văn hóa trở thành công cụ mạnh mẽ giúp Việt Nam duy trì và phát huy bản sắc dân tộc, đồng thời khẳng định vị thế của mình trên trường quốc tế. Những giá trị văn hóa như tinh thần yêu nước, đoàn kết cộng đồng, và sự sáng tạo trong các lĩnh vực nghệ thuật, âm nhạc, thời trang… đã hình thành một "thương hiệu" quốc gia đặc sắc, giúp Việt Nam nổi bật trong dòng chảy toàn cầu hóa.

Khi thế giới bước vào kỷ nguyên công nghệ 4.0 và nền kinh tế tri thức, văn hóa đã không còn là lĩnh vực bảo tồn thuần túy mà trở thành một động lực sáng tạo mạnh mẽ, thúc đẩy sự phát triển bền vững. Các ngành công nghiệp văn hóa ngày càng đóng vai trò quan trọng trong nền kinh tế quốc gia, không chỉ tạo ra nguồn thu mà còn lan tỏa giá trị văn hóa dân tộc ra thế giới. Các sản phẩm văn hóa, từ nghệ thuật truyền thống đến các sáng tạo hiện đại, có thể kết hợp với công nghệ để tạo ra những sản phẩm độc đáo, đáp ứng nhu cầu của thị trường toàn cầu.

Ngoài ra, văn hóa còn là nền tảng để phát triển ngành du lịch, một trong những ngành mũi nhọn của Việt Nam. Những địa danh nổi tiếng như Hội An, Tràng An hay các lễ hội truyền thống không chỉ thu hút hàng triệu du khách trong nước mà còn quốc tế, tạo ra một nguồn thu lớn cho nền kinh tế và đồng thời quảng bá những giá trị văn hóa đặc sắc của dân tộc. Cùng với du lịch, văn hóa còn là chất keo gắn kết cộng đồng, giúp duy trì sự ổn định xã hội, đặc biệt trong bối cảnh phát triển nhanh chóng và sự thay đổi xã hội mạnh mẽ.

Việc phát huy giá trị văn hóa trong thời đại hiện nay không phải là điều dễ dàng. Tốc độ toàn cầu hóa nhanh chóng đã và đang mang lại những thách thức không nhỏ đối với sự bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống. Các giá trị văn hóa ngoại lai dễ dàng du nhập và phát triển mạnh mẽ, trong khi đó, nếu không có chiến lược rõ ràng, những giá trị văn hóa dân tộc có thể bị xói mòn. Điều này đòi hỏi một sự đổi mới mạnh mẽ trong tư duy và hành động, không chỉ trong việc bảo tồn sản phẩm văn hóa, mà còn trong việc phát triển các chính sách hỗ trợ công nghiệp văn hóa, thúc đẩy sáng tạo và bảo vệ giá trị văn hóa trong bối cảnh hội nhập.

Bên cạnh những giá trị kinh tế, văn hóa còn đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng sức mạnh quốc gia. Những biểu tượng văn hóa đặc sắc như áo dài, ẩm thực, hay các loại hình nghệ thuật dân gian không chỉ góp phần xây dựng bản sắc dân tộc mà còn là một phần trong chiến lược phát triển quốc gia. Các quốc gia như Hàn Quốc với làn sóng Hallyu, hay Nhật Bản với văn hóa anime đã chứng minh rằng văn hóa có thể trở thành cầu nối, giúp các quốc gia thu hút sự chú ý của cộng đồng quốc tế, từ đó gia tăng vị thế của quốc gia. Việt Nam, với kho tàng văn hóa phong phú, cũng có tiềm năng lớn để trở thành một trung tâm sáng tạo văn hóa không chỉ ở khu vực mà còn trên thế giới.

Tuy nhiên, việc phát huy giá trị văn hóa trong thời đại hiện nay không phải là điều dễ dàng. Tốc độ toàn cầu hóa nhanh chóng đã và đang mang lại những thách thức không nhỏ đối với sự bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống. Các giá trị văn hóa ngoại lai dễ dàng du nhập và phát triển mạnh mẽ, trong khi đó, nếu không có chiến lược rõ ràng, những giá trị văn hóa dân tộc có thể bị xói mòn. Điều này đòi hỏi một sự đổi mới mạnh mẽ trong tư duy và hành động, không chỉ trong việc bảo tồn sản phẩm văn hóa, mà còn trong việc phát triển các chính sách hỗ trợ công nghiệp văn hóa, thúc đẩy sáng tạo và bảo vệ giá trị văn hóa trong bối cảnh hội nhập.

Kỳ vọng vào Chương trình mục tiêu quốc gia

Mặc dù văn hóa đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển bền vững, nhưng ở Việt Nam, nguồn lực cho phát triển văn hóa vẫn còn rất hạn chế. Một trong những vấn đề lớn nhất là thiếu nguồn tài chính cho các hoạt động văn hóa. Tỷ lệ ngân sách nhà nước dành cho văn hóa vẫn ở mức thấp, không đủ để đầu tư vào cơ sở hạ tầng văn hóa hiện đại,

(Xem tiếp trang 13)

NHỮNG GIÁ TRỊ TRÂN QUÝ TRONG CUỐN SÁCH CỦA CỐ TỔNG BÍ THƯ NGUYỄN PHÚ TRỌNG:

Lan tỏa tri thức về xây dựng và phát triển văn hóa Việt Nam

● **ĐÌNH TOÁN; ảnh: TUẤN MINH**

Đầu tuần qua, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, Bộ VHTTDL đã tổ chức Lễ tổng kết và trao giải cuộc thi trực tuyến toàn quốc tìm hiểu nội dung cuốn sách *Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc* của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng.

Dự buổi lễ có Phó Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Đinh Thị Mai; Phó Trưởng ban Dân vận Trung ương Nguyễn Quang Đức; Phó Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội Phan Viết Lượng; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy… cùng đại diện các Ban, Bộ, ngành Trung ương và địa phương.

Đông đảo thí sinh tham dự

Phát biểu tại buổi lễ, Vụ trưởng Vụ Thư viện (Bộ VHTTDL) Kiều Thúy Nga nhấn mạnh, cuộc thi nhằm thông tin, tuyên truyền sâu rộng đến đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và nhân dân nắm vững những nội dung cơ bản, cốt lõi trong cuốn sách; quán triệt, phổ biến những tư tưởng, quan điểm chỉ đạo của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng về xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam. Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò quan trọng của phát triển văn hóa. Đồng thời, nâng cao hiệu quả triển khai thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, quan điểm chỉ đạo của cố Tổng Bí thư về xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Để hưởng ứng cuộc thi, nhiều địa phương, đơn vị đã quán triệt, tuyên truyền về mục đích, ý nghĩa của cuộc thi; đăng tải thông tin trên các phương tiện truyền thông đại chúng; ban hành các văn bản triển khai, tuyên truyền phát động cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức hưởng ứng tham gia... Trong suốt quá trình diễn ra cuộc thi, BTC đã ưu tiên sắp xếp máy chủ và hạ tầng kỹ thuật liên quan, phục vụ vận hành cuộc thi ổn định; hạn chế tối đa sự cố khi lượt truy cập tăng cao cũng như đảm bảo an toàn, an ninh thông tin.

Cuộc thi được tổ chức bằng hình thức trực tuyến với giao diện tiện lợi, hấp dẫn, có sẵn phiên bản sách điện tử, sách nói để đọc, nghe, tìm hiểu, tham khảo nội dung kiến thức về tác phẩm của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng để tham gia thi. Thí sinh cũng có thể sử dụng linh hoạt các phương tiện như máy tính hoặc thiết bị di động có kết nối Internet để làm bài thi.

Với phương thức tổ chức đổi mới, tạo thuận tiện cho người tham gia, cuộc thi đã thu hút được sự hưởng ứng của đông đảo cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và nhân dân; trở thành phương thức tuyên truyền, giáo dục lý tưởng, văn hóa hữu hiệu và đáp ứng chủ trương tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong hoạt động của các cơ quan, đơn vị hiện nay. Sau 5 tuần diễn ra cuộc thi, đã có 423.422 người đăng ký, với tổng số 1.381.110 lượt.

Bà Kiều Thúy Nga cũng cho biết, nhiều tuần thi thu hút sự tham gia của rất nhiều cán bộ, đảng viên, người lao động. Điển hình như tuần thứ 3, đã có 386.445 lượt thi, trong đó có 4.038 lượt người trả lời đúng cả 20/20 câu hỏi. Kết quả này đã thể hiện sự quan tâm, chỉ đạo sát sao, kịp thời và đầy trách nhiệm của các cấp lãnh đạo, sự tham gia tích cực của các cơ quan báo chí, truyền thông. Điều này cho thấy, cuộc thi đã tạo được sức lan tỏa và được đông đảo cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và nhân dân tích cực hưởng ứng tham gia.

Những điều còn mãi…

Kết thúc 5 tuần thi, căn cứ vào thể lệ, BTC đã khẩn trương trích xuất dữ liệu từ phần mềm thi trực tuyến, tổng hợp kết quả được chấm tự động từ chương trình, rà soát kỹ lưỡng thông tin có liên quan để đảm bảo đúng theo quy định. Đồng thời, trực tiếp phối hợp với các Ban, Bộ, ngành, địa phương liên hệ với người đoạt giải để xác thực tính chính xác thông tin người dự thi so với thực tế.

Trên cơ sở tập hợp danh sách các kết quả theo cơ cấu giải thưởng hằng tuần, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng đã quyết định trao giải thưởng cho 4 tập thể và 96 cá nhân. Trong đó, có 5 giải Nhất, 15 giải Nhì, 25 giải Ba và 50 giải Khuyến khích. BTC cũng trao 5 giải chuyên đề, bao gồm: Giải Bộ, ngành có số lượt người tham gia dự thi nhiều nhất; Địa phương có số lượt người tham gia dự thi nhiều nhất; Tổ chức, đoàn thể Trung ương có số lượt người tham gia dự thi nhiều nhất; Đơn vị có nhiều người đạt giải nhất và Cá nhân đạt giải nhỏ tuổi nhất…

Giành giải Nhất cuộc thi, chị Nguyễn Thị Ái Vy (nhân viên Ngân hàng Nhà nước chi nhánh Bình Thuận) chia sẻ, ngay sau khi công đoàn ngành Ngân hàng phát động cuộc thi, bản thân chị đã tham gia tích cực bởi nhận thấy ý nghĩa vô cùng quan trọng của sự kiện.

Phó Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Đinh Thị Mai và Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy trao giải Nhất cho các thí sinh

"Dù không liên quan trực tiếp đến vấn đề chuyên môn trong công việc, nhưng trong quá trình nghiên cứu và tham gia cuộc thi, tôi đã hiểu về tầm quan trọng của văn hóa cũng như việc bảo tồn, phát huy và lan tỏa những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp; tích cực đấu tranh với những hành vi tiêu cực, phản văn hóa... Khi nghiên cứu về cuốn sách, tôi cảm thấy mình bản lĩnh hơn, vững vàng hơn và có chiều hướng tích cực hơn trong tư tưởng, nhận thức và hành động khi chung tay tham gia xây dựng, phát triển văn hóa Việt Nam", chị Vy bày tỏ.

Cô giáo Lò Thị Uyên (Trường THCS Lay Nưa, TX Mường Lay, Điện Biên), không giấu nổi niềm xúc động khi nhớ về cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, một nhà tư tưởng, lý luận, nhà văn hóa, lãnh đạo kiệt xuất. Với giải Nhì của mình, cô khẳng định cuộc thi đã giúp các thí sinh tham dự hiểu thêm về giá trị văn hóa, con người Việt Nam cũng như sự nghiệp lãnh đạo của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Đồng thời, cô Lò Thị Uyên mong muốn Bộ VHTTDL tiếp tục duy trì tổ chức cuộc thi để thu hút nhiều thí sinh tham dự hơn nữa, lan tỏa những giá trị trân quý của cuốn sách.

"Cuộc thi đã giúp tôi trưởng thành hơn về ý thức, tinh thần yêu nước như lời của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã từng căn dặn. Đó còn là sự thôi thúc về khát vọng cống hiến để đóng góp vào xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; để văn hóa là nguồn lực nội sinh cho sự phát triển; gắn kết văn hóa chặt chẽ hơn nữa với phát triển kinh tế, chính trị, xã hội", cô Lò Thị Uyên bày tỏ. ■

KỊCH BẢN SÂN KHẤU TRONG THỜI ĐẠI MỚI:

Thách thức và cơ hội

● **NGA CHI**

Mới đây tại Hà Nội, Hội Sân khấu Hà Nội đã tổ chức Tọa đàm "Những vấn đề về kịch bản sân khấu", nhằm tìm nguyên nhân, giải pháp cho những vấn đề bất cập vẫn tồn tại lâu nay trong khâu kịch bản sân khấu Việt…

Nhà viết kịch Lê Quý Hiền nhấn mạnh: Kịch bản là yếu tố quan trọng nhất trong mỗi vở diễn. Tuy nhiên, nhìn vào thực tế, bên cạnh những kịch bản thành công, vẫn tồn tại không ít tác phẩm lặp lại mô típ cũ một cách nhàm chán. Nhiều kịch bản chỉ kể chuyện mà thiếu chiều sâu nhân vật, giống như một bài báo phóng sự hơn là một vở kịch. Tại các liên hoan, cuộc thi, không ít đơn vị chọn dựng lại những kịch bản cũ, đã từng được trình diễn nhiều lần...

Theo ông Lê Quý Hiền, nguyên nhân chủ yếu là sự thiếu gắn kết giữa người viết với đời sống thực tế. Các tác giả lớn tuổi, sức sáng tạo giảm sút, trong khi đội ngũ tác giả trẻ lại thiếu vắng, dẫn đến sân khấu Việt không đủ kịch bản đề tài hiện đại phản ánh đời sống đương thời. Thêm vào đó, một số đơn vị sân khấu hiện nay có xu hướng "khoán trắng" cho đạo diễn, dẫn đến tình trạng ê kíp sáng tạo không hiểu nhau, dàn dựng vở diễn không đúng ý đồ ban đầu.

Đạo diễn Đường Minh Giang chỉ ra rằng, tác giả là yếu tố quyết định trong sáng tác kịch bản. Tuy nhiên, tác giả lớn tuổi gặp khó khăn khi cập nhật phương pháp biểu diễn sân khấu hiện đại, trong khi các tác giả trẻ lại chưa hiểu sâu về lịch sử và văn hóa truyền thống. Tác giả Trương Thị Huyền cũng cho biết, phần lớn biên kịch sân khấu hiện nay làm việc tự do, khiến họ khó có thể tiếp cận thực tế sáng tác, mà chủ yếu viết từ các câu chuyện trên mạng xã hội, phương tiện truyền thông, dẫn đến việc thiếu tính thực tế và đôi khi sai lệch.

Nhìn vào kịch mục của nhiều sân khấu hiện nay, dễ nhận thấy các vở diễn nổi tiếng chủ yếu vẫn khai thác đề tài dân gian, lịch sử, chiến tranh, hoặc

LÝ LUẬN, PHÊ BÌNH VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT:

Cần đổi mới để đồng hành cùng sáng tác

Bài, ảnh: THÙY TRANG

Ban Tuyên giáo Thành ủy TP.HCM vừa tổ chức Tọa đàm "Lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật TP.HCM 50 năm sau ngày đất nước thống nhất: Thực trạng và giải pháp". Các chuyên gia, nhà khoa học, giới chuyên môn đã cùng nhau phân tích, làm rõ thực trạng công tác lý luận phê bình văn học, nghệ thuật (LLPB VHNT) trong suốt 50 năm qua, chỉ ra những kết quả đạt được và hạn chế, đồng thời đề xuất giải pháp cho thời kỳ mới…

Phê bình VHNT đối diện với nhiều hạn chế

GS.TS Nguyễn Xuân Tiên, Chủ tịch Hội Mỹ thuật TP.HCM cho rằng: LLPB VHNT đóng vai trò quan trọng trong đời sống văn hóa, nghệ thuật và sự phát triển của xã hội. Tuy nhiên, thực tế thời gian qua cho thấy, mặc dù đạt được một số thành tựu, nhưng công tác LLPB trong lĩnh vực mỹ thuật vẫn bộc lộ nhiều hạn chế. Đặc biệt, chưa thực sự phát huy tác dụng tích cực trong việc định hướng các hoạt động sáng tạo và thực tiễn nghệ thuật. Đặc biệt, lý luận mỹ thuật hiện tại có dấu hiệu già cỗi, cứng nhắc, ít đổi mới và xa rời thực tế sáng tạo. Xu hướng phê bình cảm tính, thiếu căn cứ lý luận đang trở nên phổ biến trong đời sống nghệ thuật.

PGS.TS Phan Thị Bích Hà, nguyên Hiệu trưởng Trường ĐH Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM nhận định: Trong lĩnh vực nghệ thuật, lâu nay vẫn tồn tại một "định kiến" về mối quan hệ giữa các nghệ sĩ sáng tác và người làm công tác LLPB. Các nghệ sĩ sáng tác yêu cầu nhà phê bình phải hiểu rõ quá trình sáng tạo, phải "đặt mình vào cơn đau vượt cạn" để thấu hiểu những khó khăn, nỗ lực mà họ bỏ ra để hoàn thành tác phẩm. Chỉ khi làm được điều này, nhà phê bình mới có thể nhận diện đúng đắn những thông điệp mà nghệ sĩ muốn truyền tải qua tác phẩm của mình.

TP.HCM trao tặng Giải thưởng văn học - nghệ thuật lần 3, lĩnh vực Văn học

Do đó, công tác phê bình không chỉ đòi hỏi sự trung thực, khách quan mà còn cần sự cảm thông, tôn trọng và hiểu rõ bối cảnh sáng tạo. Phê bình không thể chỉ dừng lại ở việc chỉ trích hay khen ngợi mà cần phải đi sâu vào phân tích, lý giải, làm sáng tỏ những vấn đề mà người sáng tác đặt ra. Tuy nhiên, trong thực tế, nhiều nhà phê bình lại né tránh những vấn đề gai góc và khó khăn, mà thay vào đó lại tập trung vào việc giới thiệu phim, viết chân dung nghệ sĩ hoặc tổng kết các sự kiện…

Các chuyên gia tham gia Tọa đàm đều thống nhất nhận định: Trong 50 năm qua, công tác LLPB VHNT đã có những đóng góp quan trọng đối với sáng tác nghệ thuật. Tuy nhiên, khi đối diện với nhu cầu sáng tác ngày càng phong phú, công tác này vẫn chưa theo kịp do thiếu chiều sâu, thiếu sự phân tích sắc bén và chưa đáp ứng được những yêu cầu thực tiễn trong sáng tác.

Theo PGS.TS Trần Luân Kim, Trưởng ban LLPB Liên hiệp các Hội VHNT TP.HCM, trong khi thực tiễn sáng tác khá sôi động và đa dạng thì công tác phê bình lại trầm lắng và thiếu sự đổi mới. Các bài viết, công trình lý luận và phê bình trong các lĩnh vực sân khấu, điện ảnh, âm nhạc, mỹ thuật, nhiếp ảnh, múa... vẫn chưa đạt được mức độ sâu sắc cần thiết. Đặc biệt, chưa giải quyết triệt để các vấn đề khúc mắc trong sáng tác và thiếu sự phân tích về các yếu tố khoa học, thẩm mỹ trong tác phẩm.

Một nguyên nhân quan trọng khiến LLPB VHNT ngày càng rời rạc và thiếu hiệu quả là công tác tổ chức, quản lý của các cơ quan chức năng còn hình thức, thiếu thực chất. Các cơ chế, chính sách còn nhiều bất cập và chưa thực sự hỗ trợ các nhà phê bình, lý luận trong công việc của họ. Vì vậy, để công tác LLPB VHNT có thể thực sự phát huy hiệu quả, cần có sự đổi mới toàn diện từ cơ chế quản lý đến nội dung, phương thức hoạt động…

Khai thác hiệu quả vốn văn hóa, văn nghệ truyền thống của dân tộc

Để nâng cao chất lượng công tác LLPB VHNT, đội ngũ làm công tác này cần có phẩm chất, năng lực và khát vọng cống hiến vì đất nước và dân tộc. Công tác LLPB phải mang tính khoa học, tư tưởng, chiến đấu và thuyết phục. Phê bình phải khách quan, trong sáng, nghiêm túc, tránh các thói quen nể nang, phê bình một chiều, hình thức hoặc tệ bè phái, quy chụp thiếu trung thực…

PGS.TS Trần Luân Kim cho rằng, để phát triển thực chất công tác phê bình chuyên nghiệp, cần chú trọng đào tạo đội ngũ làm công tác LLPB văn nghệ. Cần xây dựng hệ thống giá trị thẩm mỹ phù hợp với thời đại mới, trong đó bản sắc dân tộc phải được bảo vệ và phát triển song song với yếu tố hiện đại và quốc tế.

Ông Phan Nguyễn Như Khuê, Trưởng ban Tuyên giáo Thành ủy TP.HCM cho biết: Việc bảo tồn và khai thác hiệu quả vốn văn hóa, văn nghệ truyền thống của dân tộc là vấn đề được nhiều đại biểu quan tâm. LLPB VHNT phải tôn vinh, bảo vệ và phát triển bản sắc văn hóa, kết hợp giữa yếu tố truyền thống và hiện đại, giữa tính dân tộc và quốc tế, giữa cái phổ biến và đặc thù. Mục tiêu là tạo ra sự hòa hợp giữa các yếu tố văn hóa đại chúng và tinh hoa, giữa sự thống nhất và đa dạng trong văn hóa.

"Kết quả tọa đàm sẽ là cơ sở để Hội đồng báo cáo Thường trực Thành ủy về việc tổng kết 50 năm VHNT TP.HCM sau ngày đất nước thống nhất và là cơ sở để tham mưu xây dựng chiến lược phát triển VHNT trong tình hình mới", ông Khuê chia sẻ.

Về giải pháp, ông Phan Nguyễn Như Khuê nhấn mạnh: Cần nâng cao nhận thức về vai trò của văn hóa, VHNT và công tác LLPB trong công cuộc đổi mới đất nước; chú trọng quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao trong công tác LLPB. Đội ngũ này cần am hiểu văn hóa, VHNT dân tộc và các phương pháp hiện đại, đồng thời phải quan tâm đến việc xây dựng các cơ sở đào tạo chất lượng.

Ông cũng lưu ý tầm quan trọng của việc tăng cường định hướng thẩm mỹ cho công chúng, đặc biệt là thanh thiếu niên và phát huy vai trò của VHNT trong xây dựng, phát triển con người TP.HCM. Việc kế thừa và phát huy những thành tựu trong 50 năm qua, kết hợp với đổi mới cơ chế, chính sách, sẽ giúp công tác LLPB VHNT có hiệu quả cao hơn, phục vụ đời sống tinh thần của xã hội tốt hơn trong thời gian tới. ■

Vở diễn "Trương Chi Mỵ Nương" của Nhà hát Kịch Hà Nội

chuyển thể từ các tác phẩm văn học nổi tiếng. Một số tác phẩm của nhà viết kịch Lưu Quang Vũ như *Bệnh sĩ*, *Ông không phải là bố tôi*, *Hồn Trương Ba da hàng thịt*, *Lời thề thứ 9*... vẫn được dàn dựng lại sau nhiều thập kỷ, trong khi những tác phẩm hiện đại phản ánh thời đại công nghệ, đời sống đương đại lại rất hiếm hoi.

Chia sẻ với *Văn Hóa*, NSND Nguyễn Hoàng Tuấn, Chủ tịch Hội Sân khấu Hà Nội, nhận định rằng: Sân khấu Việt Nam trong những năm qua còn lạc hậu, chưa bắt kịp nhịp độ phát triển nhanh chóng của kinh tế, văn hóa, xã hội, cứ mãi quẩn quanh với những đề tài về quá khứ lịch sử hay những mâu thuẫn đời thường. Ông cho rằng, nếu sân khấu không đổi mới từ tác giả đến đạo diễn và diễn viên, nó sẽ trở nên lạc lõng, không còn sức hút, không thể đáp ứng vai trò phản biện, giáo dục công chúng trong xã hội hiện đại.

Tìm kiếm kịch bản tốt luôn là thách thức lớn đối với các nhà hát. Như một đạo diễn từng chia sẻ: "Không có bột tốt, đạo diễn tài giỏi đến đâu cũng khó gột được nên hồ". Hiện nay, sân khấu đang thiếu trầm trọng đội ngũ tác giả trẻ, cả về số lượng lẫn chất lượng. Các cây bút hiện tại thường gặp khó khăn trong việc sáng tạo và vơi cạn khát vọng, khiến nhiều vở diễn dù bắt đầu với ý tưởng mạnh mẽ nhưng sau đó lại thiếu chiều sâu, không thể khai thác vấn đề đến cùng, dẫn đến những câu thoại kém sắc bén. Các tác phẩm hiện tại không thể chạm đến cảm xúc khán giả, khiến họ không còn muốn đến với sân khấu vì cảm thấy nó đã tụt lại quá xa so với cuộc sống.

Một số giải pháp đã được các đại biểu dự Tọa đàm đề xuất để cải thiện tình hình, như: Các đơn vị sân khấu cần xây dựng kịch mục đa dạng để phục vụ nhu cầu của công chúng; tổ chức các chuyến đi thực tế và trại sáng tác để tạo điều kiện cho tác giả tìm hiểu thực tế đời sống, đồng thời đặt hàng sáng tác với các tác giả mới; đặc biệt, việc đổi mới tư duy sáng tạo là rất quan trọng. Đã đến lúc Việt Nam cần tìm kiếm nhân tố mới, đào tạo và cử tác giả đi học tập, nghiên cứu ở nước ngoài để nâng cao chất lượng kịch bản sân khấu.

Hy vọng rằng, với những giải pháp này, sân khấu Việt sẽ tìm thấy con đường đổi mới, bám sát với nhịp sống hiện đại và tiếp tục giữ vai trò quan trọng trong đời sống văn hóa của xã hội. ■

Sức hút ở Hướng Hóa

● SƠN THÙY

Việc triển khai Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" tại tỉnh Quảng Trị đã mang lại nhiều kết quả tích cực, góp phần bảo tồn văn hóa của đồng bào vùng cao và mở ra nhiều thuận lợi trong phát triển du lịch cộng đồng ở địa phương.

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh Quảng Trị có nhiều mô hình, điểm đến du lịch cộng đồng, trong đó tập trung nhiều ở các địa phương miền núi. Một số mô hình đã mang đến hiệu quả dựa vào tài nguyên thiên nhiên và nét đặc sắc văn hóa của cộng đồng dân cư bản địa, điển hình tại huyện miền núi Hướng Hóa. Điểm du lịch cộng đồng ở thôn Chênh Vênh, xã Hướng Phùng với vẻ đẹp thiên nhiên hoang sơ và khí hậu mát mẻ quanh năm. Không chỉ có cảnh quan hùng vĩ, núi rừng, suối thác mà sức hút ở Chênh Vênh còn nhờ những nét văn hóa đặc sắc của đồng bào Bru Vân Kiều. Thực hiện Dự án 6, huyện Hướng Hóa đã phối hợp với các đơn vị phục dựng Lễ hội Mừng lúa mới của người Vân Kiều tại thôn Chênh Vênh, cùng với tích cực bảo tồn các hoạt động sinh hoạt văn hóa truyền thống, quảng bá và phát huy thông qua các hoạt động du lịch cộng đồng nơi đây.

Đồng bào Vân Kiều ở thôn Chênh Vênh, xã Hướng Phùng, huyện Hướng Hóa chuẩn bị đặc sản phục vụ du khách
Ảnh: HOÀNG LÊ

Tại huyện Hướng Hóa, cũng phải kể đến điểm du lịch sinh thái thác Tà Puồng ở xã Hướng Việt với hệ thống thác nước tuyệt đẹp, khí hậu dễ chịu và văn hóa bản địa của đồng bào Vân Kiều, thu hút nhiều du khách đến trải nghiệm. Huyện Hướng Hóa đang từng bước quy hoạch du lịch cộng đồng tại các địa phương còn lưu giữ đậm nét văn hóa, truyền thống của đồng bào dân tộc Vân Kiều, Pa Cô; quy hoạch du lịch cộng đồng gắn với xây dựng làng nghề truyền thống dệt thổ cẩm, đan lát, làm và biểu diễn nhạc cụ dân tộc tại các xã Hướng Việt, Hướng Phùng, Lìa...

Đẩy mạnh hiệu quả việc thực hiện Dự án 6, từ năm 2022 đến nay, huyện Hướng Hóa đã tổ chức nhiều hoạt động trong công tác bảo tồn văn hóa các dân tộc trên địa bàn như tổ chức 4 lớp tập huấn cồng chiêng cho gần 300 học viên của 97 thôn, bản vùng đồng bào dân tộc thiểu số; 3 lớp tập huấn hát dân ca Vân Kiều cho các học viên ở các xã Hướng Tân, Hướng Linh, Hướng Phùng, Hướng Sơn, Hướng Việt, Hướng Lập. Đồng thời, hỗ trợ các loại nhạc cụ và trang phục truyền thống cho 6 câu lạc bộ văn nghệ dân gian của các cộng đồng trên địa bàn huyện; hỗ trợ đầu tư xây dựng thiết chế văn hóa, thể thao và trang thiết bị tại 97 thôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

Huyện Hướng Hóa cũng đã tổ chức tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, truyền dạy văn hóa phi vật thể tại các thôn của các xã: Thuận, Lìa, Xy, A Dơi, Ba Tầng, Hướng Phùng, Hướng Việt, Hướng Lập. Tổ chức phục dựng, tái hiện Lễ hội A Da (Cúng lúa mới) của đồng bào Pa Cô tại xã Lìa...

Nguồn kinh phí phân bổ để thực hiện Dự án 6 cho các địa phương tại Quảng Trị tương đối lớn. Từ năm 2021-2025, nguồn vốn đầu tư phát triển là hơn 95 tỉ đồng, được phân bổ về cho các huyện để triển khai, trong đó: Huyện Hướng Hóa hơn 51,7 tỉ đồng, huyện Đakrông hơn 40,7 tỉ đồng, huyện Gio Linh hơn 2,1 tỉ đồng... Từ năm 2022-2024, nguồn vốn sự nghiệp cũng bố trí hơn 19,7 tỉ đồng để ngành văn hóa và các địa phương thực hiện Dự án 6.

Theo ông Nguyễn Huy Hùng, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Trị, thời gian qua Sở và các địa phương đã tích cực triển khai nhiều nội dung của Dự án 6 góp phần bảo tồn, giữ gìn và lan tỏa các giá trị văn hóa của đồng bào vùng dân tộc thiểu số và miền núi. Hỗ trợ hoạt động cho 2 đội văn nghệ truyền thống của xã A Bung và xã Tà Rụt, huyện Đakrông; hỗ trợ trang thiết bị cho 7 thôn của xã Tà Rụt; xây dựng 25 tủ sách cộng đồng cho các xã tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số; xây dựng và xuất bản 2 phim tư liệu về văn hóa truyền thống của đồng bào về "Hành trình cây lúa nước của đồng bào dân tộc Pa Cô, Vân Kiều"; chương trình ký sự du lịch miền núi Quảng Trị. Đồng thời triển khai kiểm kê, khảo sát các giá trị văn hóa của đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh. Tổ chức 4 lớp tập huấn (30 học viên/lớp) tại xã A Bung, huyện Đakrông; xã Vĩnh Hà, huyện Vĩnh Linh; xã Linh Trường, huyện Gio Linh; tại Khóm 6, thị trấn Khe Sanh, huyện Hướng Hóa.

"Nhiều hoạt động được triển khai thực hiện; Lễ hội văn hóa truyền thống của đồng bào Vân Kiều, Pa Cô được bảo tồn; các câu lạc bộ văn hóa, văn nghệ tại vùng đồng bào được thành lập, thiết chế văn hóa vùng đồng bào dân tộc thiểu số được đầu tư, xây dựng; các làng nghề thủ công truyền thống của đồng bào Vân Kiều, Pa Cô được khôi phục, gìn giữ… góp phần bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống, xúc tiến phát triển du lịch tại địa phương", ông Nguyễn Huy Hùng, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Trị thông tin.■

Khơi dậy tình yêu văn hóa dân tộc Thái

Nhằm thực hiện hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn tỉnh Sơn La năm 2024, Sở VHTTDL Sơn La vừa phối hợp với UBND huyện Yên Châu tổ chức lớp tập huấn truyền dạy văn hóa dân gian và ra mắt CLB dân ca, dân vũ mô hình đời sống văn hóa đồng bào dân tộc Thái tại xã Chiềng Pằn nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch.

Lớp tập huấn với sự tham gia của 70 học viên là hạt nhân văn nghệ quần chúng dân tộc Thái xã Chiềng Pằn. Các học viên được các nghệ nhân, người có uy tín am hiểu văn hóa truyền thống truyền dạy những làn điệu Khắp Thái, hát Then, đàn Tính, các điệu Xoè cổ, múa Thái cổ, các làn điệu dân ca, dân nhạc, cách sử dụng các loại nhạc cụ đặc trưng của dân tộc Thái như Khèn bè, Pí pặm, trống, chiêng… Từ đó, góp phần bảo tồn, lưu giữ bản sắc văn hóa dân tộc Thái và phát triển phong trào văn hóa, văn nghệ tại cơ sở. Các học viên còn được phổ biến, trang bị những kiến thức, kỹ năng để nâng cao chất lượng tổ chức các hoạt động CLB, đội văn hóa văn nghệ tại địa phương theo đúng định hướng của Đảng và Nhà nước.

Các học viên được các nghệ nhân, người có uy tín am hiểu văn hóa truyền thống dân tộc Thái trực tiếp truyền dạy

Ban tổ chức đã công bố và trao quyết định thành lập CLB dân ca, dân vũ mô hình đời sống văn hóa đồng bào dân tộc Thái xã Chiềng Pằn nhằm tạo điều kiện cho các hạt nhân văn nghệ trên địa bàn đi vào hoạt động nề nếp, hiệu quả và được nhân rộng. Việc CLB ra mắt và đi vào hoạt động góp phần để cộng đồng dân tộc Thái nói riêng, các dân tộc nói chung trên địa bàn huyện Yên Châu tích cực tham gia bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc, từng bước hình thành dịch vụ, sản phẩm du lịch phục vụ du khách nhằm nâng cao thu nhập, tạo sinh kế cho người dân.

"Đây là hoạt động thiết thực góp phần triển khai hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn tỉnh Sơn La năm 2024. Qua đó, nhằm khôi phục, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống của dân tộc Thái gắn với phát triển du lịch, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương", ông Phạm Hồng Thu, Phó giám đốc Sở VHTTDL Sơn La nhấn mạnh.

HOÀNG MINH

ĐỀ ÁN THÍ ĐIỂM NHẬN TRẺ TỪ 6-18 THÁNG TUỔI TẠI ĐÀ NẴNG:

An sinh xã hội vì tương lai của trẻ

● **MINH CHÂU**

Đề án thí điểm nhận giữ trẻ từ 6-18 tháng tuổi tại TP Đà Nẵng được triển khai với mục tiêu an sinh xã hội, ưu tiên giúp đỡ các gia đình thu nhập thấp, công nhân, người lao động... bước đầu đã đạt được những kết quả tích cực, đáp ứng nhu cầu của phụ huynh.

Thêm nhiều lựa chọn tin cậy để gửi con

Ngày 24.10.2018, UBND TP Đà Nẵng ban hành Quyết định số 4906/QĐ-UBND phê duyệt chủ trương đầu tư các dự án xây dựng trường mầm non thí điểm nhận trẻ từ 6-18 tháng tuổi, với tổng mức đầu tư gần 75 tỉ đồng. Bước đầu, đề án được triển khai tại 17 trường mầm non công lập. Đến nay, ngoài các trường thực hiện thí điểm, một số trường mầm non khác cũng đã triển khai nhận giữ trẻ từ 6-18 tháng tuổi để tạo điều kiện cho phụ huynh có hoàn cảnh khó khăn trong việc mưu sinh.

Với ý nghĩa nhân văn của đề án này, dù không nằm trong các đơn vị thí điểm, Trường Mầm non Ngọc Lan (quận Hải Châu, TP Đà Nẵng) đã chủ động triển khai công tác chuẩn bị, tập huấn giáo viên để kịp thời đáp ứng yêu cầu tuyển sinh nhóm trẻ từ 6 tháng tuổi trong năm học 2024-2025. Tháng 1 năm 2024, khi tiếp nhận các phòng học mới được UBND quận Hải Châu đầu tư xây dựng, Trường Mầm non Ngọc Lan đã phân chia thành hai nhóm lớp: 6-12 tháng tuổi và 13-18 tháng tuổi để đón các bé. Nhà trường cũng đã ký hợp đồng với một nhân viên y tế có bằng Điều dưỡng để hỗ trợ giáo viên trong công tác chăm sóc sức khỏe cho trẻ. Để giảm bớt cường độ công việc cho giáo viên, nhà trường phân công một nhân viên cấp dưỡng phụ trách thực đơn, đảm bảo cung cấp bữa ăn đúng giờ và đáp ứng các yêu cầu dinh dưỡng.

Chị Nguyễn Thị Thu Hường (phụ huynh), có con 14 tháng tuổi đang gửi tại Trường Mầm non Ngọc Lan chia sẻ: "Do đặc thù công việc và vì con còn nhỏ, tôi rất khó cân bằng giữa thời gian trông con và đi làm. Khi biết Trường Mầm non Ngọc Lan nhận giữ trẻ từ 6-18 tháng tuổi, tôi rất vui và đã đăng ký cho con từ hè. Bé còn quá nhỏ, dễ bị ốm, chưa tự ăn uống được nên tôi rất lo lắng khi đưa con đi học. Tuy nhiên, sau mấy tháng theo dõi, tôi thấy con đi học rất vui vẻ, lên cân đều, vì vậy tôi rất yên tâm".

Chăm sóc trẻ 6 -18 tháng tuổi tại Trường Mầm non Ngọc Lan, TP Đà Nẵng

Cũng ở hoàn cảnh tương tự, chị Ngô Thị Nên (quận Sơn Trà, TP Đà Nẵng) phải gửi con đi trẻ từ lúc 6 tháng tuổi. Ban đầu, chị chọn một cơ sở tư nhân, tuy nhiên chi phí gửi khá cao, không phù hợp với kinh tế gia đình chị. Sau một thời gian tìm hiểu, chị Nên quyết định xin cho con vào học tại Trường Mầm non 20-10. "Quay lại với công việc sau thời gian nghỉ thai sản, không có tiền để thuê người giúp việc, ông bà nội ngoại cũng ở xa nên không thể nhờ ai được; khi biết thành phố tiến hành thí điểm mở các lớp giữ trẻ từ 6 tháng tuổi, tôi rất mừng, các phụ huynh cũng có thêm nhiều lựa chọn tin cậy để gửi con", chị Nên cho biết.

Vì sự phát triển toàn diện của trẻ

Tại quận Thanh Khê, TP Đà Nẵng, thực hiện Đề án "Thí điểm nhận giữ trẻ 6-18 tháng tuổi", năm học 2020-2021, Trường Mầm non Tuổi Hoa đã tiếp nhận 18 trẻ và Trường Mầm non Cẩm Nhung tiếp nhận 15 trẻ. Đến nay, số trường mầm non nhận trẻ từ 6-18 tháng tuổi đã tăng lên đáng kể (từ 2 trường lên 5 trường, số lượng trẻ tăng từ 33 lên 60). Ngoài 2 đơn vị thí điểm còn có thêm 3 trường mầm non thu nhận trẻ từ 6-18 tháng tuổi, gồm: Mầm non Thủy Tiên (10 trẻ), Mầm non Việt Nhật (5 trẻ) và Mầm non BiBi Hoa Mai (10 trẻ).

Bà Lê Thị Hoàng Chinh, Trưởng phòng GD&ĐT quận Thanh Khê cho biết: "Các trường mầm non tích cực phối hợp, tổ chức triển khai thực hiện tốt đề án theo hướng dẫn của TP, truyền thông rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng về chủ trương thu nhận trẻ từ 6-18 tháng tuổi, giúp người dân có nhu cầu cho trẻ đến trường".

Tại quận Liên Chiểu, hiện có 3 trường mầm non thực hiện thí điểm đề án, gồm: Trường Mầm non 1-6, Trường Mầm non Hướng Dương và Trường Mầm non Tuổi Ngọc. Hằng năm, Phòng GD&ĐT quận đã chỉ đạo các trường chủ động, linh hoạt trong việc xây dựng kế hoạch tuyển sinh, trong đó chú ý đến các hộ nghèo và gia đình có bố mẹ là công nhân làm việc tại các khu công nghiệp, khu chế xuất…

Trẻ ở nhóm tuổi từ 6-18 tháng còn quá nhỏ, do đó áp lực lớn nhất đối với các trường là phải đảm bảo an toàn cho trẻ trong mọi sinh hoạt trên lớp. Điều này đòi hỏi mỗi giáo viên phụ trách phải có kỹ năng chuyên sâu về chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục trẻ. Theo cô Nguyễn Quốc Thư Trâm, Hiệu trưởng Trường Mầm non Ngọc Lan, dù việc nuôi dạy trẻ dưới 18 tháng khá khó khăn và đòi hỏi kỹ năng cùng sự kiên nhẫn đặc biệt, nhưng bằng phương pháp, kỹ năng và lòng yêu nghề, các cô đã dìu dắt trẻ dần ổn định và làm quen với nề nếp của lớp học.

Những năm qua, bên cạnh thành công bước đầu của "Đề án thí điểm giữ trẻ 6-18 tháng tuổi" tại các trường mầm non công lập, Đà Nẵng còn ban hành nhiều chính sách an sinh trong lĩnh vực giáo dục và xã hội, được người dân đồng tình, đánh giá cao, cụ thể như: "Quy định chính sách đối với trẻ mầm non và giáo viên mầm non tại các cơ sở giáo dục thuộc loại hình dân lập, tư thục liên quan đến khu công nghiệp trên địa bàn TP Đà Nẵng"; "Phê duyệt kế hoạch, phương án hỗ trợ, phương án kiểm tra việc hỗ trợ và sử dụng kinh phí cho các cơ sở giáo dục mầm non độc lập thuộc loại hình dân lập, tư thục ở địa bàn có khu công nghiệp của TP Đà Nẵng"; Ban hành chính sách hỗ trợ 100% học phí đối với trẻ mầm non và học sinh phổ thông trong năm học 2023-2024. Đây cũng là năm thứ ba liên tiếp Đà Nẵng thực hiện miễn giảm toàn bộ học phí cho học sinh các cấp trên địa bàn. ■

Tâm huyết...

(Tiếp theo trang 9)

bảo tồn và phát triển các sản phẩm văn hóa truyền thống, cũng như hỗ trợ các hoạt động sáng tạo trong lĩnh vực nghệ thuật. Nhiều nhà hát, bảo tàng, thư viện và các trung tâm văn hóa đang xuống cấp hoặc thiếu kinh phí duy trì hoạt động. Điều này dẫn đến thiếu không gian văn hóa, nơi cộng đồng có thể trải nghiệm và tiếp cận các giá trị văn hóa.

Bên cạnh vấn đề tài chính, chính sách phát triển văn hóa cũng còn thiếu những giải pháp mang tính đột phá. Các quy định pháp lý về văn hóa chưa tạo ra động lực mạnh mẽ để thu hút đầu tư từ khu vực tư nhân. Các doanh nghiệp, mặc dù có tiềm năng tài chính, nhưng vẫn e dè khi đầu tư vào văn hóa vì lợi nhuận không được bảo đảm và những rào cản thủ tục hành chính. Chính sách ưu đãi về thuế, đất đai hay hỗ trợ vốn vay cho các ngành công nghiệp văn hóa vẫn còn hạn chế, khiến cho lĩnh vực này khó bứt phá và trở thành một ngành kinh tế mũi nhọn.

Nguồn lực tài chính, điểm nghẽn lớn trong phát triển văn hóa

Để giải quyết những vấn đề trên, Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa được xem như một chiến lược toàn diện nhằm tháo gỡ nút thắt về nguồn lực và tạo ra cơ hội phát triển văn hóa trong kỷ nguyên hội nhập. Chương trình này không chỉ tăng cường ngân sách cho văn hóa mà còn tập trung vào việc cải thiện cơ sở hạ tầng văn hóa, hỗ trợ các sáng tạo trong lĩnh vực nghệ thuật, đồng thời phát triển công nghiệp văn hóa thành một ngành kinh tế mũi nhọn.

Chương trình dự kiến sẽ đầu tư khoảng 122.250 tỉ đồng trong giai đoạn 2025-2030, với 63% ngân sách từ Trung ương, 24,6% từ địa phương và phần còn lại từ các nguồn xã hội hóa như doanh nghiệp, cá nhân và tổ chức quốc tế. Đây là một bước tiến quan trọng, giúp đảm bảo nguồn kinh phí ổn định và minh bạch để phát triển các dự án văn hóa. Đồng thời, Chương trình cũng chú trọng đến việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong lĩnh vực văn hóa, từ việc đào tạo nghệ sĩ, nhà nghiên cứu đến việc xây dựng các chương trình hợp tác quốc tế để tạo ra môi trường sáng tạo, mở rộng khả năng hội nhập của văn hóa Việt Nam. Ngoài ra, Chương trình cũng thúc đẩy xã hội hóa các hoạt động văn hóa và thu hút sự tham gia của các doanh nghiệp trong việc tổ chức các sự kiện văn hóa, bảo tồn di sản và phát triển các sản phẩm văn hóa sáng tạo. Chính sách ưu đãi về thuế, hỗ trợ vốn vay và các biện pháp khuyến khích đầu tư công - tư sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp, tổ chức và cá nhân tham gia vào việc phát triển văn hóa. Chương trình đặc biệt chú trọng đến việc cải thiện khả năng tiếp cận văn hóa ở các vùng sâu, vùng xa, đảm bảo rằng mọi người dân đều có cơ hội tiếp cận và thụ hưởng những giá trị văn hóa đặc sắc.

Văn hóa Việt Nam không chỉ là di sản quý giá của dân tộc mà còn là nền tảng giúp Việt Nam vươn tới tương lai bền vững. Cùng với sự phát triển của đất nước, chương trình phát triển văn hóa đời sống là một bước đi chiến lược quan trọng để thúc đẩy sự sáng tạo, bảo tồn giá trị truyền thống và khai thác tiềm năng của ngành công nghiệp văn hóa. Đầu tư vào văn hóa là đầu tư vào tương lai, khi mà mỗi sản phẩm văn hóa không chỉ phản ánh bản sắc dân tộc mà còn là một phần không thể thiếu trong sự phát triển bền vững của quốc gia.

B.H.S

"Tăng tốc" cho chiến dịch

VĨNH HY

Đội tuyển Việt Nam đang tập huấn tại Gyeongju (Hàn Quốc) để chuẩn bị cho ASEAN Cup 2024. Đây là giai đoạn cực kỳ quan trọng để "Những chiến binh sao vàng" tạo sự chuẩn bị kỹ lưỡng về mọi mặt, hướng đến chiến dịch tại sân chơi số 1 khu vực một cách tốt nhất.

Ở Gyeongju hiện tại đang bắt đầu chuyển sang mùa đông, dù có nắng nhưng thời tiết vẫn khá lạnh. Nhưng điều này cũng đã nằm trong sự tính toán của Ban huấn luyện tuyển Việt Nam nhằm đảm bảo hiệu quả cao nhất cho kế hoạch tập huấn. Thầy trò HLV Kim Sang-sik vẫn duy trì cường độ tập luyện 2 buổi/ngày. Theo đó, buổi sáng nền nhiệt ở mức thấp, đội chủ yếu rèn thể lực trên sân cỏ nhân tạo trong nhà thi đấu có mái che. Buổi chiều, đội sẽ tăng cường kỹ chiến thuật trên tập cỏ tự nhiên, nằm cách khách sạn khoảng 15 phút di chuyển.

Với sự chuyên nghiệp, các tuyển thủ không gặp nhiều khó khăn để thích nghi và "nuốt trọn" giáo án của chuyên gia thể lực Cedric Roger, đặc biệt là các bài biến tốc ở cự ly ngắn và trung bình. Bên cạnh đó, các cầu thủ cũng tiếp tục được trang bị áo gắn chip GPS để giúp Ban huấn luyện thu thập, thống kê dữ liệu sinh học và thông tin về quá trình chạy, quãng đường di chuyển, vị trí, gia tốc, nhịp tim, tình trạng sức khỏe của từng cầu thủ, từ đó có sự điều chỉnh cho phù hợp.

Đặc biệt, ở những buổi tập gần đây của đội đã có sự xuất hiện của tân HLV thủ môn Lee Won-jae. Cựu thủ môn 51 tuổi này từng cùng tuyển Hàn Quốc tham dự 4 kỳ World Cup, trong đó có lần vào bán kết World Cup 2002, ông cũng đã có 132 trận khoác ĐTQG trong 18 năm. Với bề dày kinh nghiệm và đẳng cấp của mình, HLV Lee Won-jae được kỳ vọng sẽ góp phần tạo ra những tấm lá chắn vững chắc trước khung thành cho tuyển Việt Nam.

Quá trình chuẩn bị của tuyển Việt Nam sẽ được "tăng tốc" trong những ngày tới khi đội sẽ đá 3 trận giao hữu với các đội bóng địa phương. Đầu tiên là trận đấu "làm nóng" với Ulsan Citizen FC vào hôm nay 27.11, trước khi bước vào 2 bài "test" chất lượng, lần lượt gặp Daegu FC vào ngày 29.11 và Jeonbuk Hyundai Motors FC vào ngày 1.12. Daegu FC là đội bóng giàu truyền thống của Hàn Quốc, họ từng lên ngôi Á quân ở K.League 1 vào năm 2016. Trong khi đó, Jeonbuk Hyundai Motors FC sở hữu nhiều tuyển thủ quốc gia Hàn Quốc, từng 9 lần vô địch K.League 1. Đội bóng này cũng từng có 2 lần vô địch AFC Champions League và hiện đang tham dự AFC Champions League Two 2024/25. Đáng chú ý, Jeonbuk Hyundai Motors cũng chính là đội bóng mà HLV Kim Sang-sik gắn bó cả trên cương vị cầu thủ lẫn huấn luyện viên trưởng. Đó cũng là lý do dù đang có lịch thi đấu khá dày, nhưng đội bóng này vẫn sẵn lòng làm "quân xanh" để các cầu thủ Việt Nam có trận "thử lửa" hiệu quả nhất trước khi khép lại đợt tập huấn ở Hàn Quốc.

Ở hai đợt tập trung, thi đấu giao hữu quốc tế dịp FIFA Days tháng 9 và 10, tuyển Việt Nam đều có kết quả không tốt khi để thua 0-3 trước Nga, 1-2 trước Thái Lan và hoà 1-1 với đội tuyển bị đánh giá yếu hơn là Ấn Độ. Điều này dấy lên sự hoài nghi về năng lực và khả năng thi đấu thành công của thầy trò HLV Kim Sang-sik tại ASEAN Cup 2024. Do vậy mà chuyến tập huấn tại Hàn Quốc lúc này rất quan trọng, để đội hoàn thiện khâu chuẩn bị từ kỹ, chiến thuật, ổn định lối chơi, bộ khung, thể lực cũng như tâm lý chiến. Điều quan trọng hiện tại là các tuyển thủ sẽ phải tiếp tục nỗ lực tập luyện, hoàn thành các giáo án và có được những "thu hoạch" cho bản thân từ 3 trận đấu giao hữu tới đây.

Tuyển Việt Nam đang cố gắng tạo sự chuẩn bị chu toàn về mọi mặt để hướng đến ASEAN Cup 2024 Ảnh: VFF

Hậu vệ Đỗ Duy Mạnh bày tỏ: "Toàn đội đến đây với tinh thần quyết tâm cao nhất và vô cùng hào hứng. V.League vừa trải qua các vòng đấu khắc nghiệt, các cầu thủ được gọi lên tuyển đều vô cùng tự hào. Chúng tôi sẽ cố gắng tuân thủ giáo án tập luyện của ban huấn luyện. Đây là thời điểm thích hợp giúp toàn đội tích luỹ năng lượng để bước vào giải đấu với thể trạng và phong độ tốt nhất. Không chỉ riêng tôi mà tất cả anh em ở đội tuyển đều phải thể hiện quyết tâm cao nhất, giúp đội tuyển Việt Nam mạnh nhất khi bước vào giải".

Giống như Duy Mạnh, tiền đạo Nguyễn Tiến Linh cho rằng tất cả các cầu thủ phải luôn có sự chuẩn bị tốt nhất cho bản thân trong chuyến tập huấn Hàn Quốc, trước khi bước vào chiến dịch tại ASEAN Cup 2024. Tiến Linh chia sẻ: "Mỗi cầu thủ đều sẽ chuẩn bị tinh thần thật tốt, thể trạng thật tốt để hoàn thành mục tiêu của bản thân cũng như mục tiêu của toàn đội. Tôi tin đội sẽ có chuyến tập huấn bổ ích ở Hàn Quốc và sẽ có những màn trình diễn tốt tại ASEAN Cup". ■

Các địa phương tích cực tổ chức Đại hội TDTT các cấp

Đại hội Thể thao toàn quốc lần thứ X sẽ được tổ chức tại TP.HCM vào năm 2026, hiện các địa phương trên cả nước đang tích cực tổ chức Đại hội TDTT các cấp hướng tới Đại hội thể thao toàn quốc.

Tại Đắk Lắk, UBND tỉnh Đắk Lắk đã ban hành Kế hoạch về việc tổ chức Đại hội TDTT các cấp và Đại hội TDTT tỉnh Đắk Lắk lần thứ X năm 2025 - 2026. Theo đó, Đại hội TDTT cấp xã, phường, thị trấn sẽ được tổ chức từ 1.1.2025 đến 30.6.2025 có từ 5 môn thể thao trở lên, tập trung vào các môn thể thao được nhân dân yêu thích. Các địa phương sẽ tùy điều kiện cụ thể nhưng sẽ trên nguyên tắc là ưu tiên tổ chức các môn: Bóng đá, Bóng chuyền, Cầu lông, Việt dã, các môn thể thao dân tộc và trò chơi vận động dân gian phù hợp truyền thống của địa phương. Đại hội TDTT cấp huyện, thị xã, thành phố, ngành sẽ diễn ra từ 1.7.2025 đến 31.12.2025 tổ chức thi đấu từ 10 môn trở lên, trong đó ưu tiên các môn: Điền kinh, Bơi, Bóng đá, Bóng chuyền, Cầu lông, Bóng bàn và các môn thể thao được nhân dân yêu thích. Tùy điều kiện cụ thể có thể tổ chức các môn thể thao dân tộc phù hợp truyền thống của địa phương…

Đại hội TDTT cấp tỉnh Đắk Lắk chia thành hai giai đoạn. Trong đó giai đoạn 1 từ 1.7.2025 đến 31.12.2025, tại TP Buôn Ma Thuột và một số huyện, thị xã đăng cai tổ chức thi đấu 9 môn: Võ cổ truyền, Karate, Taekwondo, Bóng đá nam 7 người, Cầu lông, Bóng bàn, Bơi, Bóng chuyền (nam, nữ), Billiards nam. Giai đoạn 2, từ 21.3 đến 27.3.2026, tại TP Buôn Ma Thuột, tổ chức 7 môn: Bóng đá Futsal nam, Điền kinh, Bắn nỏ-Bắn ná, Đẩy gậy, Kéo co, Việt dã, Vovinam.

Trong năm 2025-2026, Đại hội TDTT các cấp tỉnh Hà Nam sẽ được diễn ra theo 3 cấp. Trong đó, cấp xã thi đấu từ 5 môn thể thao trở lên, cấp huyện tổ chức thi đấu từ 10 môn thể thao trở lên tùy điều kiện cụ thể, ưu tiên tổ chức các môn: Điền kinh, Bơi, Bóng đá, Bóng chuyền, Cầu lông, Bóng bàn, các môn võ, các môn thể thao được nhân dân yêu thích và môn thể thao dân tộc phù hợp với truyền thống và thế mạnh của địa phương. Đại hội TDTT cấp xã tổ chức và tổng kết trước 31.8.2025 và Đại hội TDTT cấp huyện tổ chức và tổng kết trước 30.10.2025. Sau đó sẽ tổ chức Đại hội TDTT cấp tỉnh, tổng kết trước ngày 30.4.2026.

Theo kế hoạch, Đại hội TDTT các cấp TP Cần Thơ sẽ diễn ra trong hai năm 2025-2026. Trong đó, Đại hội TDTT cấp xã sẽ tổ chức thi đấu từ 5 môn thể thao trở lên, tập trung vào các môn được nhân dân yêu thích như: Điền kinh, Bơi, Bóng đá. Thời gian hoàn thành trong tháng 4.2025. Đại hội TDTT cấp huyện sẽ tổ chức thi đấu từ 10 môn thể thao trở lên, trong đó có các môn Điền kinh, Bơi, Bóng đá… các môn võ và các môn thể thao được nhân dân yêu thích. Thời gian hoàn thành trong tháng 8.2025. Đại hội TDTT cấp TP Cần Thơ sẽ tổ chức thi đấu 15 môn thể thao trở lên, tập trung tổ chức các môn thể thao trọng điểm, các môn thể thao thế mạnh, các môn truyền thống của địa phương. Dự kiến thời gian tổ chức sẽ kết thúc trong tháng 3.2026.

VÂN SA

GIẢI TEQBALL VÔ ĐỊCH THẾ GIỚI 2024:

Hơn cả một giải thể thao

Bài, ảnh: BẢO ANH

Vào đầu tháng 12 tới, TP.HCM sẽ là điểm đến của Giải Teqball vô địch thế giới 2024. Hơn cả một giải đấu thể thao, sự kiện này khẳng định thể thao Việt Nam nói chung và TP.HCM nói riêng ngày càng có bước phát triển và hòa nhập mạnh mẽ vào "đại gia đình" thể thao thế giới. Qua đó, quảng bá hình ảnh đất nước, con người, văn hóa Việt Nam đậm đà bản sắc dân tộc đến với bạn bè quốc tế.

Giải Teqball vô địch thế giới 2024 do Sở VHTT TP.HCM phối hợp với Tổng lãnh sự quán Hungary tại TP.HCM tổ chức, diễn ra từ ngày 3 - 8.12 tại khu vực đường Nguyễn Huệ, Công viên Lam Sơn, Công viên Bến Bạch Đằng, khu vực đường Lê Lợi và Thương xá Tax (quận 1, TP.HCM). Giải quy tụ hơn 100 quốc gia và vùng lãnh thổ thuộc châu Á, châu Âu, châu Úc, châu Phi, châu Mỹ, dự kiến sẽ trở thành giải Teqball lớn nhất từ trước tới nay.

Hồi tháng 5, đoàn công tác của Sở VHTT TP.HCM đã có chuyến khảo sát, học tập kinh nghiệm tại Hungary và Tây Ban Nha, nơi có phong trào Teqball phát triển bậc nhất thế giới. Tại đây, các nhà quản lý thể thao có cơ hội tham quan cơ sở vật chất, nơi đào tạo VĐV, trung tâm thể thao và dự khán giải đấu Teqball ở Madrid. Chính những điều đó đã thôi thúc những người làm chuyên môn thể thao phải mang về những điều mới mẻ cho người dân TP.HCM trong việc rèn luyện, nâng cao sức khỏe.

Ông Nguyễn Nam Nhân, Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM cho biết, đây là lần đầu tiên Việt Nam đăng cai giải đấu cấp thế giới này. Việc tổ chức tại khu vực phố đi bộ Nguyễn Huệ không chỉ nhằm quảng bá cho giải đấu tầm thế giới, cho môn thể thao còn mới mẻ này mà cũng để phục vụ tốt hơn nhu cầu hưởng thụ thể thao của người dân thành phố. Đồng thời tạo sản phẩm du lịch hấp dẫn, thu hút du khách trong nước và quốc tế.

Trong khuôn khổ Giải Teqball vô địch thế giới 2024, sẽ diễn ra các hoạt động khác như: Trình chiếu Mapping tại UBND TP.HCM, giới thiệu các di sản văn hóa của Việt Nam với chủ đề "Việt Nam xin chào"; tổ chức không gian trưng bày, triển lãm, trải nghiệm giới thiệu về lịch sử, văn hóa, con người Việt Nam tại Bảo tàng TP.HCM với chủ đề: Di sản hội tụ; tổ chức hội nghị xúc tiến đầu tư TP.HCM để tiếp xúc, gặp gỡ, mời gọi các nhà đầu tư…

Ông Nguyễn Nam Nhân cho hay: "Sự kiện này cũng tổ chức nhiều hoạt động bên lề nhằm quảng bá hình ảnh về đất nước Việt Nam tươi đẹp, với nhiều di sản nổi tiếng, đã được UNESCO ghi danh cùng những nét văn hóa đặc trưng. Với sự tham gia của các VĐV đến từ hơn 100 quốc gia và vùng lãnh thổ, chúng tôi hy vọng bằng việc tổ chức tốt giải đấu, mỗi VĐV khi quay trở về sẽ là một sứ giả quảng bá cho hình ảnh đất nước Việt Nam thân thiện và một TP.HCM trẻ trung, năng động, giàu nhiệt huyết. Từ đó sẽ góp phần kích thích sự phát triển của du lịch Việt Nam nói chung và du lịch thành phố nói riêng".

Teqball là môn thể thao kết hợp giữa bóng đá, bóng chuyền, cầu mây, bóng bàn. Gần đây, Teqball nổi lên như một môn thể thao hấp dẫn, thu hút hàng triệu người chơi trên toàn thế giới. Trận đấu Teqball được chơi trên một bàn cong, người chơi có thể dùng bất kỳ bộ phận nào trên cơ thể để chơi bóng (trừ tay). Bên nào đạt tới điểm thứ 20 trước là thắng. Mục tiêu là ghi điểm và làm sao để quả bóng không chạm đất. Teqball có thể chơi đơn (1 đấu 1) hoặc chơi đôi (2 đấu 2). Đặc biệt, Teqball không phân biệt nam, nữ trong các trận đấu. Để chơi môn thể thao này đòi hỏi VĐV phải có những tố chất: Nhanh, mạnh, bền, khéo. Bởi việc đá chuyền bóng, khống chế bóng rồi đến những kỹ thuật phát bóng, tấn công 1 chạm, 2 chạm... dứt điểm trong phạm vi bàn bóng nhỏ không hề đơn giản.

Giải Teqball vô địch thế giới 2024 sẽ có các nội dung thi đấu: Đơn nam, đơn nữ, đôi nam, đôi nữ và đôi nam nữ. Với sự góp mặt của các đội tuyển mạnh như Brazil, Argentina, Hungary, Romani, Tây Ban Nha... các VĐV Việt Nam sẽ cần có sự chuẩn bị kỹ lưỡng để đạt được kết quả tốt nhất. Bên cạnh đó, đây cũng là cơ hội để các VĐV chủ nhà cọ xát, trau dồi kinh nghiệm và phát triển kỹ năng trước khi bước vào các mục tiêu tiếp theo.

Để chuẩn bị cho giải đấu trên trên sân nhà, hồi tháng 10, đội tuyển Teqball Việt Nam đã sang Hungary tập huấn để nâng cao trình độ. Tại đây, các VĐV đã được huấn luyện bởi các chuyên gia quốc tế, giúp nâng cao kỹ năng chuyên môn cũng như hiểu biết về chiến thuật thi đấu.

HLV Lê Thanh Tùng của đội tuyển Teqball Việt Nam cho biết: "Hiện tại, đội tuyển vẫn duy trì tập luyện 2 buổi/ ngày tại Trung tâm Hoa Lư (TP. HCM) để chuẩn bị cho giải. Chúng tôi chú trọng những bài tập phòng ngự và tấn công nhưng sẽ ưu tiên nhiều hơn cho phòng ngự. Việc thi đấu tại giải vô địch thế giới quy tụ rất nhiều đội mạnh là cơ hội rất tốt để các VĐV Việt Nam cọ xát, học tập kinh nghiệm. Chúng tôi không chịu áp lực thành tích nên sẽ thi đấu thoải mái nhất, hết sức có thể". ■

Việc TP.HCM lần đầu tiên tổ chức Giải Teqball vô địch thế giới sẽ góp phần giới thiệu, quảng bá hình ảnh đất nước, con người, văn hóa Việt Nam đậm đà bản sắc dân tộc đến với bạn bè quốc tế

TIN THỂ THAO

Tuyển bi sắt giành HCV châu Á

Tại Giải bi sắt vô địch châu Á 2024 vừa diễn ra ở Đài Bắc Trung Hoa, đội tuyển bi sắt Việt Nam đã giành được 1 HCV, 1 HCB và 1 HCĐ. Theo đó, tấm HCV duy nhất của đội đến từ nội dung đôi nữ của Kim Thanh và Kim Thảo. Ở trận chung kết, 2 cô gái Việt Nam đã vượt qua Malaysia với điểm số 13-5 để giành tấm HCV. Trong khi đó, tấm HCB có được từ nội dung cá nhân nam, còn HCĐ từ nội dung đôi nam.

Đây là lần thứ hai giải bi sắt vô địch châu Á được tổ chức. Được biết, năm 2025, bi sắt có trong chương trình thi đấu SEA Games 33 tại Thái Lan và dự kiến đội tuyển bi sắt Việt Nam sẽ góp mặt.

H.L

Cử tạ dự giải thế giới

Tại Giải cử tạ vô địch thế giới 2024 tổ chức tại Bahrain vào đầu tháng 12 tới, đội tuyển Việt Nam sẽ tham dự với mục tiêu phấn đấu giành HCV. Theo đó, đội hình tuyển Việt Nam có nhiều lực sĩ góp mặt như Trịnh Văn Vinh, Nguyễn Trần Anh Tuấn, Lại Gia Thành, Ngô Sơn Đỉnh, Quàng Thị Tâm, Phạm Thị Hồng Thanh, Phạm Đình Thi.

Niềm hy vọng hàng đầu được đặt lên Lại Gia Thành và Ngô Sơn Đỉnh khi 2 lực sĩ này lần lượt giành HCV và HCB ở giải năm ngoái tại hạng cân 55 kg nam. Đáng chú ý, lực sĩ vừa tham dự Olympic Paris (Pháp) 2024 - Trịnh Văn Vinh sẽ thi đấu ở hạng cân 61 kg nam.

L.VŨ

Tuyển đấu kiếm dự giải Đông Nam Á

Vào đầu tháng 12, đội tuyển đấu kiếm Việt Nam sẽ tham dự Giải vô địch Đông Nam Á 2024 tại Malaysia. Tại giải, đội thi đấu 3 nội dung gồm: Kiếm liễu, kiếm ba cạnh, kiếm chém của nam, nữ. Đội có những VĐV tham dự như: Nguyễn Tiến Nhật, Nguyễn Phước Đến, Hoàng Nhật Nam, Nguyễn Minh Quang, Nguyễn Văn Quyết, Nguyễn Xuân Lợi, Phùng Thị Khánh Linh, Phạm Thị Thu Hoài... Sự vắng mặt đáng tiếc nhất là trường hợp của Vũ Thành An do chưa hồi phục chấn thương.

Ở giải năm ngoái, đấu kiếm Việt Nam xếp nhất toàn đoàn với 8 HCV, 6 HCB, 5 HCĐ.

H.V

Nguyễn Khoa Diệu Khánh giành HCV Đông Nam Á

Kết thúc những ngày tranh tài tại Giải bóng bàn vô địch Đông Nam Á 2024 ở Bangkok (Thái Lan), đội tuyển Việt Nam giành được 1 HCV đơn nữ của Nguyễn Khoa Diệu Khánh, bên cạnh đó còn có 3 HCB và 2 HCĐ. Tại giải, Nguyễn Khoa Diệu Khánh thi đấu xuất sắc để chiến thắng trước Tee Ai Xin (Malaysia) ở chung kết.

Như vậy, đội tuyển Việt Nam đã hoàn thành nhiệm vụ phấn đấu giành tối thiểu 1 HCV tại giải. Ban huấn luyện đội cho biết, giải là cuộc kiểm tra thực tế để các tay vợt Việt Nam chuẩn bị cho SEA Games 33 vào năm sau ở Thái Lan.

L.H

Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
GPXB: Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

Chế bản: Báo Văn Hóa
In tại: Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Ngày Ngôn ngữ châu Âu lần thứ 13

Năm nay, Ngày Ngôn ngữ châu Âu diễn ra tại Goethe-Institut Hà Nội. Sự kiện đã thu hút mọi lứa tuổi gồm học sinh, sinh viên, gia đình... để chia sẻ về sự đa dạng của các ngôn ngữ và văn hóa châu Âu.

Người tham gia sự kiện có thể học các ngôn ngữ châu Âu trong thời gian ngắn khoảng 30 phút, bao gồm tiếng Séc, tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Phần Lan, tiếng Đức, tiếng Italia, tiếng Ireland, tiếng Ba Lan và tiếng Tây Ban Nha. Dưới sự hướng dẫn của các chuyên gia đến từ các cơ quan Văn hóa châu Âu, người tham gia có thể học các từ vựng thông dụng và cụm từ giao tiếp cơ bản của từng ngôn ngữ. Ngoài ra, ban tổ chức cũng sắp xếp không gian thư giãn, góc đọc sách và xem các video ngắn về mỗi quốc gia cũng như phần đố vui hấp dẫn, rút thăm may mắn với các giải thưởng đến từ các cơ quan Văn hóa châu Âu. **K.HÂN**

Lễ hội Việt Nam tại Malmo năm 2024

Đại sứ quán Việt Nam tại Thụy Điển phối hợp với 7 hội đoàn người Việt tại khu vực phía Nam Thụy Điển tổ chức chương trình "Lễ hội Việt Nam tại Malmo năm 2024".

Đây là lần đầu tiên Lễ hội tổ chức nhưng đã thu hút đông đảo cộng đồng người Việt Nam tại thành phố Malmo và vùng phụ cận tham dự. Trong chương trình, bà con người Việt Nam đã được hòa mình vào không khí lễ hội đậm đà bản sắc văn hóa Việt Nam, thưởng thức các tiết mục nghệ thuật đặc sắc, các món ăn truyền thống dân tộc cũng như mua sản phẩm nhập khẩu tử Việt Nam. Trong khuôn khổ chương trình, Đại sứ quán Việt Nam tại Thụy Điển cũng tổ chức buổi Hội thảo với đại diện cộng đồng và doanh nghiệp Việt Nam tại Thụy Điển nhằm thông tin về chính sách kinh tế - văn hóa - xã hội của Việt Nam. **XUÂN THU**

Cơ hội phát triển du lịch từ những hiện tượng mạng

● **CHI MAI**

Trong khi chính quyền Hoài Hóa (tỉnh Hồ Nam, Trung Quốc) đã tổ chức tuyến xe buýt miễn phí từ ga tới tiệm cắt tóc của Tiểu Hoa, giảm giá thuê phòng… thì các thương nhân quanh kim tự tháp Giza (Ai Cập) phất lên nhờ chú chó Apollo.

Theo *Sohu*, Tiểu Hoa - một thợ cắt tóc tại Hoài Hóa gây sốt với những buổi livestream cắt tóc cho khách hàng. Theo dữ liệu thống kê, số người xem trung bình trong một buổi livestream cắt tóc của Tiểu Hoa là 852.000 người và số "mắt" xem cao nhất là 1,6 triệu. Con số tăng nhanh từ đầu tháng 11 và liên tục tăng vọt trong những ngày gần đây.

Nhiều người theo dõi cho rằng sự thành công của Tiểu Hoa không nằm ở việc cô có tay nghề xuất sắc mà chính là bởi sự chân thành, luôn lắng nghe và tôn trọng ý muốn của khách hàng và chỉ lấy giá 30 nhân dân tệ, không tư vấn sang kiểu khác, không giới thiệu thêm dịch vụ hay đề nghị khách đóng tiền đăng ký gói thành viên… Sức hút của từ khóa "thợ cắt tóc Tiểu Hoa" vượt ra ngoài mạng xã hội, khi nhiều người ở khắp các địa phương của Trung Quốc đã tới tận cửa hàng để được cô cắt tóc. Hàng chục nghìn người kéo về Hoài Hóa để tận mắt chứng kiến tay nghề của cô, làm tăng nhu cầu về nơi lưu trú, thúc đẩy các ngành kinh doanh khác như ẩm thực, giải trí và địa điểm tham quan.

Trước tình hình này, chính quyền địa phương đã nắm bắt thời cơ để quảng bá du lịch. Tuyến xe buýt đưa đón miễn phí từ ga tàu đến tiệm tóc được triển khai, đồng thời lực lượng an ninh để bảo vệ trật tự cũng được tăng cường. Vào 23h ngày 5.11, Sở Văn hóa và Du lịch Hoài Hóa đăng loạt bài *"Vòng tròn du lịch văn hóa 90 phút"* - nhắm tới nhóm du khách đến gặp Tiểu Hoa và cần tìm những địa điểm tham quan gần để tranh thủ thời gian. Bên cạnh đó là hàng loạt chương trình giảm giá khách sạn, nhà hàng, miễn phí vé vào cửa các danh lam thắng cảnh. Chỉ cần du khách có phiếu thu phí cao tốc đã nhập cảnh trong 3 ngày và ảnh chụp check-in tại tiệm tóc của Tiểu Hoa (không nhất thiết phải dùng dịch vụ ở đây) đều có thể nhận vé miễn phí vào điểm tham quan.

Những cửa hàng xung quanh tiệm tóc của vợ chồng Tiểu Hoa cũng hưởng lợi từ "cơn sốt" này. Không chỉ các doanh nghiệp du lịch đến để quảng bá, một con phố ẩm thực đã mọc lên ngay trước tiệm tóc với nhiều món ăn đặc sản. Những người hàng xóm cũng nói rằng Tiểu Hoa đã tạo ra được hiệu ứng thu hút đặc biệt mà ngay cả những người nổi tiếng từng đến đây để quảng bá du lịch cũng không làm được.

Hàng nghìn người đến Hoài Hóa để gặp Tiểu Hoa, giúp thúc đẩy kinh tế và du lịch địa phương

Còn đoạn video viral, được ghi lại bởi Alex Lang, người đam mê dù lượn người Mỹ và sau đó bạn của anh là Marshall Mosher chia sẻ trên mạng, cho thấy cảnh chú chó Apollo không sợ hãi khi leo lên tượng đài cao 136m, sủa những chú chim từ trên đỉnh kim tự tháp Giza. Tin tức về Apollo lan truyền khắp thế giới, khiến sự quan tâm của du khách đối với những chú chó sống giữa khu di tích cổ xưa tăng cao, nhiều du khách đến thăm để được nhìn thấy đàn chó hoang ở đây.

"Nó đang trèo lên đằng kia", ông Arkadiusz Jurys, một du khách đến từ Ba Lan vừa nói vừa vươn cổ ra để nhìn rõ hơn. "Thật là kỳ lạ", ông nói và miêu tả cách Apollo quan sát đám đông chụp ảnh từ trên cao. Một du khách khác, ông Diego Vega đến từ Argentina, cảm thấy có mối liên kết đặc biệt với những chú chó ở đây. "Kết nối với chúng cũng giống như kết nối với các Pharaoh vậy", ông nói trong khi vuốt ve một con trong đàn của Apollo.

Các doanh nghiệp quanh Giza cũng đang chứng kiến sự thay đổi sau sự nổi tiếng của Apollo. Bà Umm Basma, một phụ nữ 43 tuổi bán đồ lưu niệm gần kim tự tháp Khafre cho biết, doanh số đã tăng nhờ lượng khách du lịch đổ về đây, háo hức gặp gỡ những chú chó. "Chúng tôi vẫn thường thấy những chú chó này leo lên các kim tự tháp, nhưng chưa bao giờ nghĩ rằng chúng sẽ trở thành phước lành cho chúng tôi", bà nói. Một người bảo vệ kim tự tháp cũng cho biết một số người nổi tiếng đã trả tiền để có thể chụp ảnh chó của họ với Apollo.

Theo *AP*, Bộ trưởng du lịch Ai Cập cho biết một trung tâm thú y thường trực sẽ được thành lập tại các kim tự tháp và đội ngũ nhân viên sẽ được đào tạo về chăm sóc động vật. Bà Vicki Michelle Brown, người đồng sáng lập Quỹ cứu hộ động vật Cairo của Mỹ, tin rằng câu chuyện của Apollo có thể tạo nên sự khác biệt. "Tôi chắc chắn tin rằng việc Apollo leo lên các kim tự tháp có thể giúp những chú chó ở Ai Cập có cuộc sống tốt đẹp hơn", bà nói. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Báo động đỏ về nợ công

● **LAM SA**

Theo báo cáo Giám sát tài khóa mới đây của Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF), nợ công toàn cầu dự kiến sẽ vượt 100.000 tỉ USD, chiếm 93% tổng sản phẩm quốc nội (GDP) toàn cầu vào cuối năm 2024 và có thể tăng nhanh hơn dự báo do xu hướng chi tiêu cao hơn, trong khi tăng trưởng kinh tế chậm lại.

Đáng chú ý, các nền kinh tế phát triển hàng đầu thế giới cũng đang phải chật vật ứng phó với gánh nặng nợ công. Tại Mỹ, thâm hụt ngân sách liên bang trong tài khóa 2024 lên tới 1.834 tỉ USD, chạm mức cao nhất kể từ sau đại dịch Covid-19, trong khi nợ quốc gia của Pháp cũng đã tăng lên khoảng 3.200 tỉ euro. IMF cũng cảnh báo, mức nợ tương lai có thể cao hơn nhiều so với dự báo hiện tại, khi các áp lực chi tiêu đang gia tăng tại hầu hết các quốc gia. Điều này có thể gây ra những diễn biến phức tạp trên thị trường tài chính thế giới và tạo ra nhiều rào cản cho mục tiêu phát triển bền vững của kinh tế toàn cầu, nhất là tại các nước nghèo.

Gánh nặng nợ công không ngừng gia tăng được lý giải là do kinh tế tăng trưởng yếu, điều kiện tài chính thắt chặt cùng sự bất ổn trong chính sách tài khóa và tiền tệ ở các nền kinh tế lớn. Đồng thời, các nền kinh tế thu nhập thấp đã phải vay rất nhiều trong giai đoạn Covid-19 bùng phát, khiến thâm hụt ngân sách tăng mạnh và một số quốc gia đang chìm trong xung đột vũ trang, bất ổn an ninh, hoặc chịu hậu quả nặng nề từ thiên tai.

Vì thế, để giảm thiểu rủi ro từ nợ công, các chính phủ cần hành động mạnh mẽ hơn trong việc thực hiện cải cách tài khóa toàn diện, vừa bảo đảm tăng trưởng và an sinh xã hội, vừa tận dụng được lợi thế của chu kỳ nới lỏng chính sách tiền tệ. Ước tính, mức thắt chặt tài khóa tích lũy 3,8% GDP là cần thiết cho nhiều quốc gia. Đối với các nền kinh tế phát triển, việc tái ưu tiên các danh mục chi tiêu, đẩy mạnh cải cách, gia tăng doanh thu thông qua thuế gián tiếp và gỡ bỏ các chính sách hỗ trợ thuế không hiệu quả cần được thúc đẩy. ■